

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Товарознавча експертиза та митне оформлення імпорту мікрохвильових печей»

Студентки 2 курсу, 12м групи
спеціальності 076

«Підприємництво, торгівля та
біржова діяльність»
спеціалізації «Митна справа»

Пахомової Софії
Дмитрівни

Науковий керівник
д-р геол.-мінерал. наук,
професор

Індутний Володимир
Васильович

Науковий консультант
д-р техн. наук, професор

Мережко Ніна
Василівна

Гарант освітньої програми
д-р техн. наук, професор

Мережко Ніна
Василівна

Київ 2021

ВКР-ЗАВДАННЯ

ВКР-ЗАВДАННЯ

АНОТАЦІЯ

Пахомова С.Д. Товарознавча експертиза та митне оформлення імпорту мікрохвильових печей.

Проаналізовано законодавчо-нормативну базу проведення товарознавчої експертизи мікрохвильових печей для митних цілей, порядок здійснення митного оформлення. Досліджено обсяги експорту та імпорту мікрохвильових печей в Україні. Зроблено товарознавчу характеристику асортименту мікрохвильових печей. Обґрунтовано вибір критеріїв, засобів та методів ідентифікації товару. Наведено та проаналізовано результати товарознавчої експертизи зразків мікрохвильових печей. Визначено митну вартість, нараховано митні платежі при імпорті мікрохвильових печей. Вивчено порядок митного оформлення при імпорті мікрохвильових печей.

Ключові слова: мікрохвильові печі, товарознавча експертиза, митне оформлення, митна вартість, митні платежі, імпорт.

SUMMARY

Pakhomova S.D. Commodity examination and customs clearance of imports of microwave ovens .

The legal and regulatory framework of conducting commodity examination of microwave ovens for customs purposes, the procedure of customs clearance is analyzed. The volumes of exports and imports of microwave ovens in Ukraine have been studied. A commodity-specific characteristic of the assortment of microwave ovens is made. The choice of criteria, means and methods of identification of goods is substantiated. The results of the commodity examination of samples of microwave ovens are presented and analyzed. The customs value is determined, customs payments are calculated at the import of microwave ovens. The order of customs clearance at import of microwave ovens is studied.

Key words: microwave ovens, commodity examination, customs clearance, customs value, customs payments, import.

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

АСАУР – автоматизована система аналізу та управління ризиками;

ДСТУ – державний стандарт України;

ЄАІС – Єдина автоматизована інформаційна система;

ЄС – Європейський Союз;

МВ – митна вартість;

МД – митна декларація;

МКУ – Митний кодекс України;

ПМО – підрозділ митного оформлення;

СЛЕД – Спеціалізована лабораторія з питань експертизи та досліджень

Державної митної служби України;

ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю;

ТСД – товаросупровідні документи;

УКТЗЕД – Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи товарознавчої експертизи та митного оформлення імпорту мікрохвильових печей	10
1.1. Стан ринку мікрохвильових печей в Україні	10
1.2. Вимоги до технічних параметрів та безпечності мікрохвильових печей	15
1.3. Особливості товарознавчої експертизи та митного оформлення імпорту мікрохвильових печей	21
РОЗДІЛ 2. Товарознавча експертиза мікрохвильових печей для митних цілей	25
2.1. Організація, об'єкти та методи дослідження.....	25
2.2. Характеристика асортименту мікрохвильових печей, що імпортуються в Україну.	28
2.3. Товарознавча експертиза мікрохвильових печей та оформлення її результатів для митних цілей.....	34
РОЗДІЛ 3. Митне оформлення імпорту мікрохвильових печей	39
3.1. Визначення країни походження мікрохвильових печей.....	39
3.2. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті мікрохвильових печей	42
3.3. Аналіз митного оформлення імпорту мікрохвильових печей згідно з митною декларацією.....	46
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	56
ДОДАТКИ.....	62

ВСТУП

Актуальність роботи. Вже декілька десятиліть поспіль людство не уявляє своє життя без «досягнень цивілізації», тобто побутової техніки. Плоди технічного прогресу увійшли в наше повсякденне життя і стали його невід’ємною частиною. Виробництво побутової техніки є глобалізованим, оскільки це підтверджується постійним поглибленням міжнародної кооперації. Із розвитком та поширенням глобалізаційних процесів, інформаційних технологій у світі відбуваються й відповідні зміни в умовах виробництва побутової техніки [1].

Серед побутових товарів значиме місце займають мікрохвильові (або надвисокочастотні – НВЧ) печі, використання яких має ряд відчутних переваг. По-перше, приготування їжі за допомогою мікрохвиль відбувається набагато швидше, ніж на плиті. Тому це економить час, а у їжі зберігається більше корисних речовин. По-друге, під час приготування їжі у НВЧ печі майже не має запаху, а посуд нагрівається не так сильно, як на плиті. По-третє, у мікрохвильовій печі майже немає втрат електроенергії, тоді коли електро- чи газова плита нагрівають не лише їжу, але і повітря та предмети навколо себе. Тому використання НВЧ печі значно економить електроенергію і спрямоване на підвищення благоустрою в домашньому побуті [2].

Актуальність теми даної роботи зумовлена тим, що мікрохвильові печі широко представлені на ринку України. Сучасний асортимент мікрохвильових печей розширюється досить швидко – їх різноманітність досягається за рахунок технічних параметрів, основних та додаткових функцій тощо.

Враховуючи, що вітчизняне виробництво мікрохвильових печей має досить незначні обсяги, всі вони завозяться в Україну із-за кордону в режимі імпорту. Ринок продажу мікрохвильових печей в Україні досить привабливий, що обумовлюється його стабільним розширенням, високими обсягами продажів, низькими бар’єрами для входу на даний ринок. Суб’єкти ЗЕД при ввезенні мікрохвильових печей намагаються зазначати недостовірні дані щодо торгової марки, технічних та інших параметрів з метою недостовірної

класифікації згідно з УКТЗЕД, заниження їх митної вартості та ухилення від сплати митних платежів у повному обсязі. Тому при переміщенні через митний кордон України виникає комплекс питань, пов'язаних з визначенням основних технічних характеристик мікрохвильових печей, що впливають на їх код згідно з УКТЗЕД, митну та ринкову вартість. Важливим є також аналіз порядку здійснення митного оформлення мікрохвильових печей, що є важливим для запобігання випадкам порушення митних правил.

Об'єктом дослідження є мікрохвильові печі, що переміщуються через митний кордон України та реалізуються на внутрішньому ринку.

Предметом дослідження є критерії, методи, засоби ідентифікації, митне оформлення мікрохвильових печей.

Метою роботи є проведення товарознавчої експертизи мікрохвильових печей для митних цілей та аналіз порядку здійснення їх митного оформлення в режимі імпорту.

Для досягнення поставленої мети було визначено такі **завдання**:

- дослідити обсяги експортно-імпортних операцій з мікрохвильовими печами в Україні;
- висвітлити нормативно-правове регулювання митного оформлення імпорту мікрохвильових печей;
- описати регламент проведення товарознавчої експертизи мікрохвильових печей для митних цілей;
- надати товарознавчу характеристику асортименту мікрохвильових печей, що імпортуються в Україну;
- розробити критерії, методи та засоби ідентифікації мікрохвильових печей;
- провести товарознавчу експертизу мікрохвильових печей та оформити її результати для митних цілей;
- проаналізувати митне оформлення мікрохвильових печей згідно з митною декларацією в режимі імпорту.

Наукова новизна отриманих результатів: зроблено товарознавчу оцінку

асортименту мікрохвильових печей, що переміщуються через митний кордон України; досліджено тенденції вітчизняного ринку мікрохвильових печей.

Практична цінність отриманих результатів: запропоновані критерії, засоби та методи ідентифікації мікрохвильових печей можуть бути використані в структурних підрозділах Спеціалізованої лабораторії з питань експертизи та досліджень Держмитслужби України.

Апробація результатів досліджень. Результати досліджень були оприлюднені публікацією наукової статті «Товарознавча експертиза мікрохвильових печей для митних цілей» у збірнику «Митна справа: практичний аспект» (К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021, с.347-355).

Інформаційною базою дослідження слугували міжнародні угоди; законодавчі та нормативні акти України; підручники та статті зарубіжних і вітчизняних науковців; ресурси мережі Інтернет; статистичні дані митних органів України.

Структура та обсяг випускної кваліфікаційної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Робота містить 12 таблиць, 6 рисунків, список використаних джерел, який нараховує 54 найменування. До роботи додається 5 додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТОВАРОЗНАВЧОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ІМПОРТУ МІКРОХВИЛЬОВИХ ПЕЧЕЙ

1.1. Стан ринку мікрохвильових печей в Україні

Мікрохвильова піч – це побутовий електроприлад для швидкого приготування або швидкого підігріву продуктів харчування, а також для їх розморожування [3].

Ринок мікрохвильових печей є сегментом ринку побутової техніки, який формується переважно за рахунок імпорту, тому тенденції розвитку українського ринку цієї техніки залежать від світових тенденцій виробництва і реалізації даної побутової техніки, в тому числі для постачання на внутрішній ринок України [4].

Проведемо аналіз експортно-імпортних операцій з мікрохвильовими печами, що переміщуються через митний кордон України. За даними Державної служби статистики обсяг імпорту мікрохвильових печей в Україну у натуральному вираженні за останні 5 років знаходився в межах від 317,7 тис.шт. у 2016 р. до 755,2 тис. шт. у 2020 р. (аналіз статистичних даних проводиться по товарах, які класифікуються у товарній підпозиції 8516 50 – печі мікрохвильові). При цьому обсяги імпорту у 70-218 разів перевищували обсяги експорту, що говорить про повну залежність внутрішнього ринку від імпорту мікрохвильових печей (рис. 1.1).

Імпорт мікрохвильових печей останні роки характеризується постійно зростаючою динамікою. У 2018 р. порівняно з 2016 р. обсяг імпорту зріс майже в 1,9 разів з 317,7 тис. шт. до 590,3 тис. шт. У наступні 3 роки динаміка не була такою стрімкою й обсяги імпорту у 2020 р. порівняно з 2018 р. зросли лише на 28%, досягли рівня 755,2 тис. шт.

Експорт характеризувався протилежною динамікою. У 2018 р. порівняно з 2016 р. обсяги експорту знизилися в 1,7 разів з 4,6 до 2,7 тис. шт. Проте у

наступні 3 роки зафіксовано зростання експорту мікрохвильових печей на 37% з 2,7 тис. шт. у 2016 р. до 3,7 тис. шт. у 2020 р.

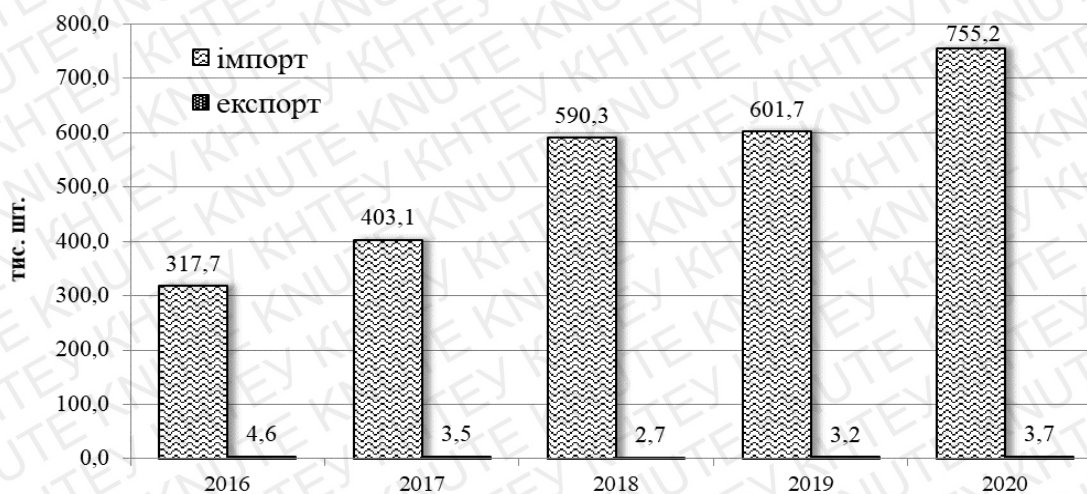

Рис. 1.1. Обсяги та динаміка експорту та імпорту мікрохвильових печей у 2016-2020 рр. у натуральному вираженні, тис. шт. [5]

Наявність експорту свідчить про виробництво мікрохвильових печей в Україні промислового призначення, які використовуються в різних технологічних та виробничих процесах. Вони також класифікуються у товарній підпозиції 8516 50 згідно з УКТЗЕД. Виробником побутової техніки, у тому числі мікрохвильових печей, є KTD GROUP - міжнародна компанія, яка почала свою історію в Україні в 1996 році. В 2015 році компанією був придбаний новий завод в Черкасах з виробництва різних видів великої і дрібної побутової техніки, що містять металеві частини, таких як холодильники, електричні печі, конвекційні обігрівачі, вентилятори, металеві електрочайники тощо [6].

У грошовому вираженні обсяги імпорту мікрохвильових печей знаходилися в межах від 12,8 млн. дол. США у 2016 р. до 31,0 млн. дол. США у 2020 р., що у 44–120 разів перевищували обсяги експорту. Динаміка зростання імпорту мікрохвильових печей у грошовому вираженні відповідає динаміці у натуральному вираженні. Експорт мікрохвильових печей у грошовому вираженні характеризувався змінною динамікою і знаходився в межах від 0,21

млн. дол. США у 2018 та 2019 рр. до 0,31 млн. дол. США у 2020 р. (рис. 1.2).

В структурі продаж на українському ринку побутової техніки мікрохвильові печі вже займають досить значну частку в порівнянні з плитами. Це пояснюється тим, що мікрохвильові печі набагато дешевші і компактніші, а їхні можливості у виконанні рецептів усієї кулінарної книги аж до випічки практично такі ж. Вони менш об'ємні, ніж звичайні електричні плити, їх легше підтримувати в чистоті. Також варто відмітити економію часу та електроенергії порівняно з готуванням на традиційних плитах.

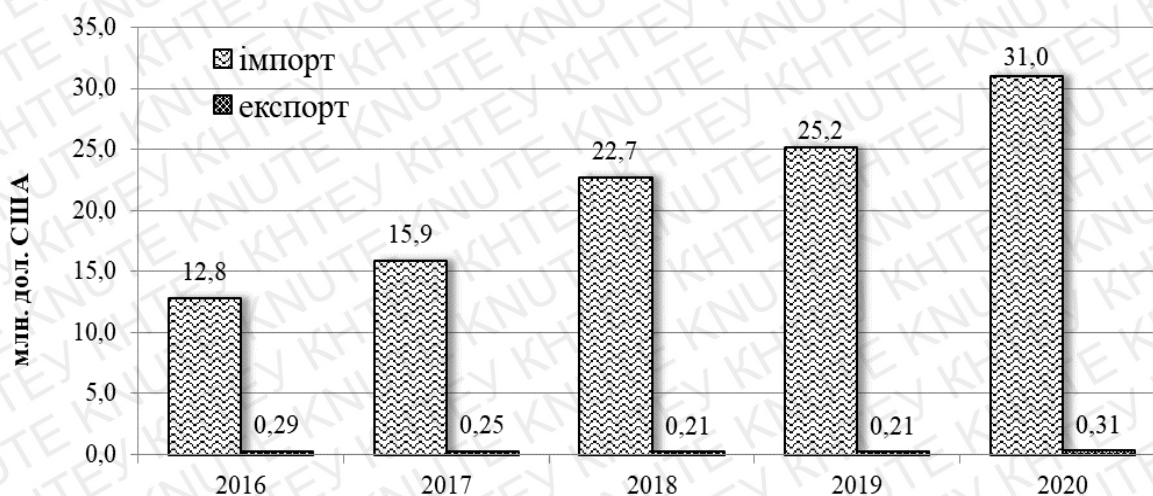

Рис. 1.2. Обсяги та динаміка експорту та імпорту мікрохвильових печей у 2016-2020 рр. у грошовому вираженні, млн. дол. США [5]

У структурі продажів побутової техніки на вітчизняному ринку мікрохвильові печі сьогодні займають більшу частку, ніж 3-5 років тому. Це зумовлено прагненням мати мікрохвильову піч майже у кожній оселі та розширенням їх сервісних функцій. Сучасні моделі мікрохвильових печей дозволяють не тільки розморожувати продукти і розігрівати їжу, але і готувати їжу. Як стверджують фахівці, у сучасних моделях мікрохвильових печей навіть недосвідчена господарка може створити ледве не шедевр кулінарного мистецтва. Тим більше, що майже усі фірми-виробники розробили спеціальні книги рецептів для мікрохвильових печей.

Асортимент мікрохвильових печей вже досить широкий, але постійно

удосконалюється. На даний час на вітчизняному ринку побутової техніки представлені практично всі компанії-лідери, що випускають мікрохвильові печі: Samsung, Panasonic, LG, Daewoo, Moulinex, Sharp, Delonghi, Beko, Whirlpool та ін. [7]. Аналіз структури продажів мікрохвильових печей в Україні у 2020 році показує, що більше 80% ринку займають чотири торгові марки: Samsung, Sharp, Panasonic та LG. Вони є найбільш популярними у вітчизняного споживача (оптимальне співвідношення ціни і якості для пересічного споживача). Лідером серед них уже кілька років є Samsung (рис. 1.3) [7].

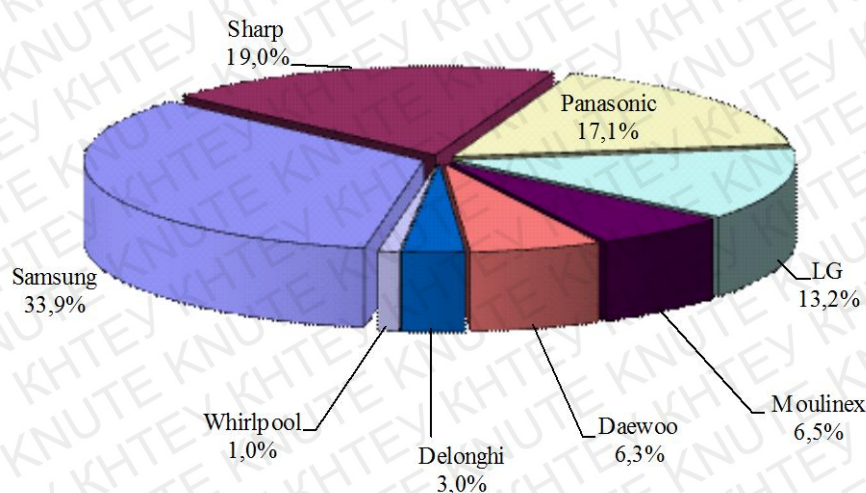

Рис. 1.3. Структура ринку мікрохвильових печей в Україні у 2020 році залежно від торгової марки (у кількісному вираженні), %

До п'ятірки основних країн-експортерів мікрохвильових печей у 2016 - 2020 роках слід віднести Китай, Малайзію, Великобританію, Італію та Білорусь (табл. 1.1) [5]. Серед цих країн беззаперечним лідером з експорту даної продукції залишається Китай, частка якого за період з 2016 по 2020 рік в середньому становить майже 64 %.

Досить значимою є частка експорту мікрохвильових печей з Малайзії – біля 30 %. Тобто, понад 90 % мікрохвильових печей, які представлені на ринку України, мають країну походження Китай або Малайзію. Це свідчить про те, що провідні торгові марки даної продукції мають своє виробництво саме в цих країнах.

Таблиця 1.1

Показники експорту-імпорту мікрохвильових печей за країнами-контрагентами за 2016 – 2020 роки

Рік	Експорт			Імпорт		
	Країна	Вартість, тис.дол.США	%	Країна	Вартість, тис.дол.США	%
2016	Всього	292,56		Всього	12774,99	
	Республіка Молдова	265,49	90,76	Китай	8100,45	63,41
	Грузія	9,74	3,33	Малайзія	4010,50	31,39
	Латвія	5,40	1,84	Великобританія	265,40	2,08
	Азербайджан	5,26	1,80	Італія	180,15	1,41
	Вірменія	4,20	1,44	Білорусь	95,88	0,75
2017	Всього	249,44		Всього	15880,36	
	Республіка Молдова	220,09	88,25	Китай	8935,82	56,27
	Грузія	15,64	6,27	Малайзія	5807,79	36,57
	Вірменія	12,80	5,13	Білорусь	425,52	2,68
	Німеччина	0,24	0,10	Великобританія	403,42	2,54
	Ізраїль	0,20	0,08	Італія	129,05	0,81
2018	Всього	212,18		Всього	22654,30	
	Республіка Молдова	141,77	66,81	Китай	15503,38	68,43
	Азербайджан	24,91	11,74	Малайзія	5382,42	23,76
	Грузія	23,11	10,89	Білорусь	998,97	4,41
	Вірменія	18,04	8,50	Великобританія	436,98	1,93
	Єгипет	2,53	1,19	Італія	133,09	0,59
2019	Всього	213,09		Всього	25245,16	
	Республіка Молдова	116,51	54,67	Китай	18095,28	71,68
	Вірменія	38,97	18,29	Малайзія	5739,02	22,73
	Грузія	32,36	15,19	Великобританія	568,11	2,25
	Азербайджан	16,81	7,89	Білорусь	449,40	1,78
	Литва	4,60	2,16	Італія	204,33	0,81
2020	Всього	309,72		Всього	30980,70	
	Республіка Молдова	141,52	45,70	Китай	20081,79	64,82
	Грузія	60,73	19,61	Малайзія	8929,89	28,82
	Азербайджан	52,11	16,83	Італія	548,23	1,77
	Литва	20,28	6,55	Великобританія	614,61	1,98
	Вірменія	22,95	7,41	Польща	299,65	0,97

Обсяги експорту мікрохвильових печей з України є незначними. Майже вся продукція експортується в такі країни, як Республіка Молдова, Грузія, Азербайджан, Вірменія. Лідуюче положення займає Республіка Молдова, яка

імпортувала у 2016 році 90,8 % виробленої продукції; у 2017 році – 88,3%; у 2018 році – 66,8%; у 2019 році – 54,7%; у 2020 році – 45,7%.

Таким чином, аналіз статистичних даних показує, що ринок мікрохвильових печей України формується переважно за рахунок імпорту. Основна частка мікрохвильових печей ввозиться в Україну з Китаю та Малайзії. Динаміка зростання імпорту мікрохвильових печей у грошовому вираженні відповідає динаміці у натуральному вираженні. Підтримка і розвиток власного, вітчизняного виробництва високо конкурентних імпортозамінних інноваційних складних виробів побутової техніки тривалого користування повинна стати однією з головних задач державної підтримки вітчизняного виробника даної продукції.

1.2. Вимоги до технічних параметрів та безпеки мікрохвильових печей

Винахід американського інженера Персі Спенсера - мікрохвильова піч - стала обов'язковим атрибутом будь-якої сучасної кухні. Створена в далекому 1947 році, вона швидко поширилася по всьому світу. З моменту винайдення мікрохвильової печі між вченими не вщухає спір про шкідливість чи безпеку використання такої техніки. Одні стверджують, що використання мікрохвильової печі є вкрай небезпечним для здоров'я людини, деякі говорять про наявність шкідливого впливу із зауваженням про недоведеність наскільки саме шкідливий даний винахід, інші, в свою чергу, заспокоюють тим, що вони є повністю безпечними для життя і здоров'я людини [8-10].

Кожна мікрохвильова піч містить магнетрон (потужний від 800 Вт генератор високочастотних електромагнітних хвиль), який перетворює електричну енергію в надвисокочастотне електричне поле, яке і взаємодіє з молекулами води в їжі [10]. Мікрохвильові печі працюють таким чином, що дають нагрітися їжі за допомогою передачі кінетичної енергії молекулам води в продуктах. Максимум, на що може вплинути випромінювання печі, так це на

втрату частини вітамінів, які містяться в продукті. Металева камера печі спереду закривається дверцятами, усередині якої є металевий екран з дрібною перфорацією, розміри отворів якого не дозволяють проникати назвні мікрохвилям, які мають робочу довжину хвиль дециметрового діапазону.

Вимоги до безпеки мікрохвильових печей досить повно регламентовані і відображені в таких нормативних документах [11-14]:

- ДСТУ ІЕС 60335-1:2004 «Безпека побутових і аналогічних електроприладів. Загальні вимоги та методи випробувань»;

- ДСТУ EN 60335-1:2015 «Прилади побутові та аналогічні електричні. Безпека. Частина 1. Загальні вимоги (EN 60335-1:2002; A1:2004; A2:2006; A11:2004; A12:2006; A13:2008; A14:2010; A15:2011; AC:2009; AC:2010; A1:2004/AC:2007; A12:2006/AC:2007, IDT)»;

- ДСТУ EN 60335-2-25:2015 «Прилади побутові та аналогічні електричні. Безпека. Частина 2-25. Додаткові вимоги до мікрохвильових печей та до комбінованих мікрохвильових печей (EN 60335-2-25:2012, IDT)»;

- ДСТУ EN 60704-2-10:2015 «Прилади побутові та аналогічні електричні. Методи визначення розповсюдженого в повітрі шуму. Частина 2-10. Додаткові вимоги до електричних кухонних плит, духовок, грилів, мікрохвильових печей та їх поєднання (EN 60704-2-10:2011, IDT)».

Також на мікрохвильові печі поширюється дія таких технічних регламентів, які розроблено на основі Директив 2014/30/ЄС та 2014/35/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26.02.2014 про гармонізацію законодавства держав-членів стосовно електромагнітної сумісності та надання на ринку електричного обладнання, призначеного для використання в певних межах напруги [15-16]:

- Технічний регламент низьковольтного електричного обладнання, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1067;

- Технічний регламент з електромагнітної сумісності обладнання, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1077.

Згідно з ДСТУ EN 60335-2-25:2015 мікрохвильова піч - прилад, що використовує для нагрівання харчових продуктів і напоїв у камері енергію електромагнітного поля в одній чи кількох ISM-смугах частот (тобто електромагнітних частот) у діапазоні від 300 МГц до 30 ГГц. Частота випромінювання магнетронів для всіх печей складає рівно 2450 МГц (мікрохвилі), що є міжнародним стандартом. Таким чином, всі печі працюють в одному частотному діапазоні і не створюють перешкоди радарам і іншим пристроям, які теж використовують мікрохвильовий діапазон.

Мікрохвильові печі мають бути класу I або класу II захисту від ураження електричним струмом (клас I - прилад, в якому захист від ураження електричним струмом забезпечує не тільки основна ізоляція, а й додаткові застережні заходи щодо безпеки, які полягають у тому, що доступні струмопровідні частини з'єднано із захисним заземлювальним проводом стаціонарної проводки, які не можуть опинитися під напругою в разі пошкодження основної ізоляції; клас II - прилад, у якому захист від ураження електричним струмом забезпечує не тільки основна ізоляція, але й додаткові застережні заходи щодо безпеки, зокрема подвійна чи посилена ізоляція; заземлення корпусу не потрібно). Обмотки силового трансформатора, який живить магнетрон, повинні мати відповідну ізоляцію. Заземлення дозволяє мінімізувати ризик ураження електричним струмом у разі короткого замикання.

Маркування мікрохвильових печей повинно мати таку інформацію [12]:

- номінальну напруга чи діапазон номінальних напруг, у вольтах;
- умовну позначку роду струму, якщо не зазначено номінальну частоту;
- номінальну споживану потужність, у ватах, чи номінальну силу струму, в амперах;
- назву, торговельну марка чи товарний знак виробника;
- назву моделі або тип;
- код IP, відповідний ступень захисту від проникнення води.

На приладі має бути вказано номінальну частоту в мегагерцах ISM-смуги, в якій він працює.

Важливим технічним параметром мікрохвильових печей є споживана потужність, тобто кількість електроенергії, спожитої електроустановкою за одиницю часу роботи. Якщо на приладі маркована номінальна споживана потужність, то потужність, споживана приладом при нормальній робочій температурі, не повинна відхилятися від номінальної споживаної потужності не більш, ніж вказано в табл. 1.2 [12].

Таблиця 1.2

Норми по відхиленню споживаної потужності

Тип приладу	Номінальна споживана потужність, Вт	Відхилення
Всі прилади	До 25 включ.	+20%
Нагрівальні і комбіновані прилади	Понад 25 до 200 включ	±10%
	Понад. 200	+ 5% або 20 Вт (що більше) - 10%
Електромеханічні прилади	Понад 25 до 300 включ.	+20%
	Понад 300	+ 15% або 60 Вт (що більше)

Мікрохвильові печі повинні обов'язково мати інструкцію з експлуатації, [13], яка повинна містити таку інформацію:

- УВАГА! Якщо дверцята або ущільнювачі дверцят пошкоджено, піч не можна експлуатувати, поки її не буде відремонтовано спеціальним персоналом;
- УВАГА! Небезпекою для кожного, крім спеціально навченого персоналу, є проведення операцій з обслуговування або ремонту, пов'язаних з видаленням кришки, що захищає від впливу мікрохвильової енергії.
- УВАГА! Рідину або інші харчові продукти не можна нагрівати в герметичних посудинах, оскільки вони можуть вибухнути;
- користуватися лише посудом, придатним для використання в мікрохвильовій печі;
- під час нагрівання харчових продуктів у пластмасових або паперових контейнерах не залишати піч без нагляду через небезпеку займання;
- якщо виділяється дим, треба вимкнути прилад або витягнути вилку з розетки й тримати дверцята зачиненими, щоб полум'я не проникло назовні.

Виробник повинен зазначити в інструкції, чи передбачено використання мікрохвильової печі, коли вона стоїть окремо, її вбудовано у шафі.

Систему дверцят з петлями, мікрохвильовим ущільненням та іншими пов'язаними з ними вузлами має бути сконструйовано так, щоб вона могла протистояти зношуванню, можливого за нормальної експлуатації. У вбудованих приладах вентиляція має бути тільки з боку передньої стінки, якщо не передбачено спеціального каналу відведення.

Отвори для вентиляції печі необхідно сконструювати так, щоб будь-яка волога чи жир, що проникають крізь них, не могли вплинути на інші частини.

Прилади мають бути оснащені не менше ніж двома системами блокування дверцят, які під час відчинення дверцят мають спрацьовувати, причому принаймні одна з них має бути контрольованою системою блокування дверцят. Принаймні одна з систем блокування дверцят має бути прихованою і не досяжною для маніпулювання.

Прилади для встановлення в дорожніх транспортних засобах, пересувних будинках мають витримувати вібрації, яким їх може бути піддано.

В інструкціях з експлуатації мікрохвильових печей іноземного виробництва [17, 18], як правило, зазначається, що прилади відповідають вимогам Європейського стандарту EN55011 щодо електромагнітної сумісності [19]. Згідно з цим стандартом, цей виріб належить до обладнання групи 2, класу В. Належність до групи 2 означає, що для теплової обробки їжі цей прилад у нормальному режимі роботи генерує радіочастотну енергію у формі електромагнітного випромінювання. Належність до класу В означає, що цей прилад придатний до використання в домашньому господарстві. На мікрохвильових печах наноситься знак **CE** - цей прилад відповідає стандарту EN55011.

При експлуатації мікрохвильових печей необхідно дотримуватися рекомендацій з використання посуду/упаковки (табл. 1.3) [13].

Таблиця 1.3

Рекомендації з використання посуду/упаковки в мікрохвильових печах

Посуд/упаковка	Рекомендації з використання
Алюмінієва фольга	Тільки для накривання. Якщо фольга знаходиться дуже близько до стінок печі, може виникнути електрична дуга. Фольга повинна знаходитися на відстані мінімум 2,5 см від стінок печі.
Металевий посуд або посуд з металевими елементами.	Метал перешкоджає мікрохвильовій енергії проникати в їжу. Металеві елементи посуду можуть спричинити виникнення електричної дуги.
Скляний посуд	Використовувати тільки термостійкий скляний посуд. Переконайтеся у відсутності на посуді металевих елементів. Не використовувати пошкоджений або тріснутий посуд.
Пластмаса	Тільки посуд, безпечний для використання у мікрохвильовій печі. Дотримуватися інструкцій виробника. На етикетці повинно бути вказано «Безпечно для використання у мікрохвильових печах».
Пакекти для запікання	Дотримуватися інструкцій виробника. Не зав'язувати пакет металевою стрічкою. На пакеті потрібно зробити невеликі розрізи, через які буде виходити пара.
Паперові тарілки і чашки	Використовувати тільки для нетривалого приготування/розігрівання їжі. Не залишати мікрохвильову піч без нагляду під час приготування/розігрівання їжі.
Пергаментний папір	Використовуються для накривання їжі з метою запобігання розбризкуванню або для загорання під час обробки парюю.

Враховуючи вищевикладений матеріал, основні технічні параметри мікрохвильових печей, які можна віднести до критеріїв товарознавчої оцінки цих пристроїв, наведені в табл. 1.4 [11-14].

Таблиця 1.4

Основні технічні параметри мікрохвильових печей

№	Технічний параметр	Значення параметру
1	Клас захисту від ураження електричним струмом	I або II
2	Частота випромінювання магнетронів	2450 МГц
3	Тип електромагнітної сумісності	Група 2, клас В
4	Номинальна споживна напруга	230В/50Гц
5	Потужність надвисокочастотного (НВЧ)-випромінювання	700-1500 Вт

Таким чином, є ціла низка нормативних актів, які регламентують вимоги до безпеки мікрохвильових печей – це державні стандарти та технічні регламенти.

1.3. Особливості товарознавчої експертизи та митного оформлення імпорту мікрохвильових печей

При здійсненні митного оформлення мікрохвильових печей у посадових осіб митних органів можуть виникнути підозри, наприклад, у правильності визначення коду товару згідно з УКТЗЕД, митної вартості, нарахування митних платежів або наданні недостовірних відомостей про товар. В такому випадку проводиться митна експертиза товару, основні нормативні засади якої визначені главою 50 Митного кодексу України [20].

Товарознавча (вартісна) експертиза мікрохвильових печей є одним з основних видів митної експертизи і проводиться з метою визначення вартості товару на підставі його якісних показників та основних властивостей.

Ринкова вартість товару та відомості, що відносяться до її визначення, повинні ґрунтуватись на достовірній і документально підтвердженій інформації [21]. Для визначення ринкової ціни товару можна використовувати різні джерела інформації: каталоги і прайс-листи організацій - виробників і продавців, матеріали виставок і оптових ярмарків, кон'юнктурні і аналітичні огляди за групами товарів, сайти фірм з Інтернету та інших [22, 23].

Відповідно до статей 356, 357 МКУ для проведення досліджень та експертиз передбачено залучення спеціалізованого експертного органу, яким на сьогодні виступає Спеціалізована лабораторія з питань експертизи та досліджень Державної митної служби України (СЛЕД Держмитслужби) або іншої експертної установи. При проведенні товарознавчої експертизи необхідно керуватись наказом Міністерства фінансів України від 02.12.2016 № 1058 «Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків)

товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акту про взяття проб (зразків) товарів та висновку» [24].

Регламент проведення експертизи мікрохвильових печей у СЛЕД Держмитслужби передбачає декілька етапів, серед яких перший етап – це приймання запитів, супровідної документації, проб (зразків) товару, який здійснюється посадовими особами СЛЕД, що проводять їх реєстрацію.

У разі виявлення порушень вимог порядку щодо направлення запитів митних органів до СЛЕД та взяття проб (зразків) товарів митними органами під час приймання проб (зразків) товарів уповноважена посадова особа СЛЕД повертає запит митному органу без реєстрації для усунення недоліків і повторного направлення запиту. Після чого митний орган вживає заходів щодо виправлення порушень у найкоротші строки.

Далі здійснюється реєстрація запиту та передача його для виконання головному виконавцеві (зазвичай керівнику відділу експертного підрозділу).

У разі надання неповного пакета документів спеціаліст експертного підрозділу протягом 3-х робочих днів оформлює запит про надання додаткових матеріалів. Для проведення дослідження мікрохвильових печей повинен надаватись наступний пакет документів:

- 1) оригінал акта про взяття проб (зразків) мікрохвильових печей ;
- 2) митна декларація, в якій декларуються мікрохвильові печі;
- 4) зовнішньоекономічний договір (контракт); інвойс;
- 5) техніко-технологічна документація (технічний паспорт, інструкція з використання);
- б) документи і відомості, необхідні для ідентифікації товарів (із зазначенням відомостей про склад, характеристики, призначення товару тощо).

Дослідження зразків мікрохвильових печей проводиться протягом 10 днів після їх надходження до СЛЕД. У разі потреби цей строк може бути продовжено за рішенням керівника СЛЕД, але не більше ніж на 20 днів [24].

За результатами експертизи складається висновок за формою встановленою у наказі Міністерства фінансів України від 02.12.2016 №1058.

Висновок доставляється до митного органу його посадовою особою, яка отримує результати в СЛЕД. Копія висновку може надсилатися до органу доходів та зборів засобами електронного або факсимільного зв'язку.

Проведення товарознавчої експертизи мікрохвильових печей відбувається в рамках виконання посадовою особою митного органу митного оформлення.

Митне оформлення товарів здійснюється в будь-якому митному органі. Відповідно до міжнародних договорів, укладених відповідно до закону, митне оформлення у пунктах пропуску через державний кордон України здійснюється цілодобово. Митне оформлення завершується протягом чотирьох робочих годин з моменту пред'явлення митному органу товарів, що підлягають митному оформленню; подання митної декларації; подання всіх необхідних документів.

Митне оформлення мікрохвильових печей передбачає електронне декларування. Процедура заповнення митної декларації визначена наказом Міністерства фінансів України № 651 від 30.05.2012 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа» [25]. Декларування мікрохвильових печей здійснюється із застосуванням відомчих класифікаторів інформації з питань митної справи, які затверджені наказом Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011 [26].

Місце та строки декларування, порядок прийняття МД, права та відповідальність декларанта, дії щодо помилок у МД, порядок дій при зміні, відкликанні та визнанні МД недійсною визначено у ст. 262 – 269 МКУ [20].

Порядок виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення мікрохвильових печей із застосуванням митної декларації регулюється наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631 [27].

Митне оформлення мікрохвильових печей в режимі імпорту передбачає сплату митних платежів – ввізного мита та податку на додану вартість. Відповідно до Закону України від 04.06.2020 № 674-IX «Про Митий тариф України» повна та пільгова ставки ввізного мита на даний товар становить 8% [28]. Зменшення ставки ввізного мита можливе за умови, якщо мікрохвильові печі ввозяться з країн, з якими Україна уклала угоди про вільну торгівлю. При

цьому країна походження повинна підтверджуватися відповідним сертифікатом про країну походження товару.

Податок на додану вартість при імпорті мікрохвильових печей сплачується відповідно до Податкового кодексу України і становить 20% [29].

На мікрохвильові печі поширюється дія Закону України «Про державний ринковий нагляд та контроль нехарчової продукції» [30]. Під час контролю продукції митні органи проводять документальні перевірки та вибіркові обстеження зразків продукції на таких підставах: згідно із секторальними планами ринкового нагляду; у разі одержання за допомогою системи оперативного взаємного сповіщення про продукцію, що становить серйозний ризик, інформації про таку продукцію; за повідомленнями органів ринкового нагляду про продукцію, що не відповідає встановленим вимогам.

Державний контроль нехарчової продукції здійснюється при спрацюванні профілю ризику «Державний контроль нехарчової продукції» автоматизованої системи аналізу та управління ризиками.

Для запобігання митним ризикам в діяльності митних органів використовуються сучасні інструменти митного контролю, одним з яких є використання системи аналізу ризиків. Основним документом, що регулює застосування принципу профілювання ризиків в Україні, є Порядок здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 21.07.2015 №684 [31].

Отже, здійснення митного оформлення мікрохвильових печей відбувається згідно з положеннями законодавчих актів, головними з яких є Митний кодекс України, Закон України «Про Митний тариф», Податковий кодекс України, а також відповідно до ряду підзаконних актів, в першу чергу, наказів Міністерства фінансів України. Регламент проведення товарознавчої експертизи мікрохвильових печей для митних цілей визначено наказом Міністерства фінансів України від 02.12.2016 № 1058.

РОЗДІЛ 2

ТОВАРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА МІКРОХВИЛЬОВИХ ПЕЧЕЙ ДЛЯ МИТНИХ ЦІЛЕЙ

2.1. Організація, об'єкт та методи дослідження

Об'єктом роботи є мікрохвильові печі, що переміщуються через митний кордон України та заявляються до митного оформлення в митному режимі імпорту. До Київської митниці Держмитслужби для митного оформлення за МД № UA100140/2021/401455 (дод. А) надійшов товар, що має такий опис: «Мікрохвильові печі побутові SAMSUNG: модель ME81KRW-2/BW - 35 шт., модель ME83XR/UA – 40 шт., модель FW77SUT/BW - 50 шт., модель MG22M8054AK/BW - 30 шт. Пакування – картонні коробки. Торгова марка – SAMSUNG. Країна виробництва – MY.». Для митного оформлення партії мікрохвильових печей окрім митної декларації в електронному вигляді були надані наступні документи: зовнішньоекономічний договір (контракт) № 1-2021 від 01.04.2021 (дод. Б); інвойс № 1/2021 від 01.05.2021 (дод. В); автотранспортна накладна № 0025897 від 03.06.2021 (дод. Г); коносамент №56438901 від 03.05.2021; пакувальний лист № 1 від 01.05.2021; сертифікат про походження товару загальної форми №1342390 від 01.05.2021.

Партія мікрохвильових печей, що декларувалися в МД № UA100140/2021/401455, включала в себе 3 моделі даного товару. У посадової особи Київської митниці Держмитслужби виникли сумніви щодо задекларованої ціни мікрохвильових печей моделі ME81KRW-2/BW, що стало підставою для проведення їх товарознавчої експертизи із залученням СЛЕД Держмитслужби.

В даній роботі для дослідження також було обрано додатково 3 зразки мікрохвильових печей різних торгових марок, що наявні на ринку України: GORENJE BM 300 X, PANASONIC NN-CS89LBZPE, WHIRLPOOL MWP 251 SB. Схема проведення досліджень представлена на рис. 2.1.

Рис. 2.1. Схема проведення досліджень мікрохвильових печей

Визначення ринкової вартості мікрохвильових печей в митних цілях здійснюється під час проведення товарознавчої експертизи на підставі якісних показників, основних властивостей, виду, призначення, найважливіших споживчих характеристик, стану товару, наявності дефектів, марки, сорту.

До числа основних завдань, що вирішуються при визначенні ринкової вартості (ціни) товару, необхідно віднести наступні [34]:

- ідентифікацію товару з метою встановлення його товарної приналежності до однорідної групи товарів або до контрольованого переліку товарів, встановлення індивідуальних ознак товару, відповідності товару зазначеним якісним характеристикам і технічному опису та визначення ціноутворюючих показників, що характеризують даний товар найбільш повно, в залежності від постановленого завдання;
- визначення фактичного стану і рівня якості товару;
- визначення ринкової вартості (ціни) товару на конкретну дату в конкретному регіоні, товарному ринку.

Для визначення вартості мікрохвильових печей застосовується порівняльний підхід [32], використовуючи усереднені цінові дані, що містяться у довідково-аналітичних і періодичних виданнях, у прайс-листах торговельних організацій, які здійснюють продаж аналогічного товару, на інтернет-сайтах, у довідниках про аукціонні ціни, ціни операцій з купівлі-продажу.

При проведенні товарознавчої експертизи мікрохвильових печей експертами використовуються різні методи для ідентифікації товару, до яких відносяться такі: органолептичні, аналітичні, вимірювальні [22].

Органолептичний метод – це метод ідентифікації продукції безпосередньо за допомогою органів чуттів людини. Суттєвим недоліком методу є слабка верифікованість та значна суб'єктивність. Аналітичний метод – метод визначення відповідності товару вимогам нормативної, технічної та товарно-супровідної документації за визначеними показниками. Нормативною документацією при дослідженні мікрохвильових печей слугували ДСТУ, які встановлюють вимоги до безпечності даного товару [11-14]. В якості

товаросупровідних документів виступають контракт, інвойс, сертифікат про країну походження товару. Вимірювальний метод – це метод, який базується на вимірюванні та аналізі показників за допомогою приладів.

Зовнішній вигляд мікрохвильових печей досліджували органолептичним методом. Маркування, комплектацію печей, технічні показники досліджували аналітичним методом, використовуючи товаросупровідні документи, ДСТУ, інструкції з експлуатації.

Оскільки моделі мікрохвильових печей різняться габаритними розмірами та вагою, то ці характеристики печей досліджували вимірювальним методом, застосовуючи рулетку та ваги згідно з ДСТУ [33, 34].

Таким чином, організація дослідження мікрохвильових печей передбачає здійснення товарознавчої експертизи за визначеними методами та належним оформленням результатів цієї експертизи.

2.2. Характеристика асортименту мікрохвильових печей, що імпортуються в Україну

Мікрохвильові печі (або НВЧ-печі, тобто надвисокочастотні печі) досить впевнено увійшли в побут сучасної людини [35]. Асортимент мікрохвильових печей можна класифікувати за такими критеріями: спосіб розташування; тип приладу; тип управління; об'єм; потужність; внутрішнє покриття камери; наявність додаткових функцій [36-38].

За *розташуванням* розрізняють вбудовані прилади та такі, що стоять окремо. Їх характеристики однакові, різниця полягає лише в способі установки. Вбудовані моделі можуть розміщуватись у будь-яку вільну нішу на кухні. Недоліком такого типу є вища ціна у порівнянні з моделями, що стоять окремо. Основна зручність останніх полягає в тому, що в будь-який момент їх можна перемістити, вони не здадуть клопоту при переїзді чи ремонті.

Другим критерієм є *тип печі*. Розрізняють: звичайні (соло) печі; печі з грилем; печі з конвекцією; печі з грилем та конвекцією разом.

Звичайні (соло) працюють лише за рахунок мікрохвиль (рис. 2.2, а). Їжа в таких пристроях готується швидко, не втрачаючи свій зовнішній вигляд. Їх перевагами є низька ціна та простота у використанні, недоліком – вузький діапазон можливостей.

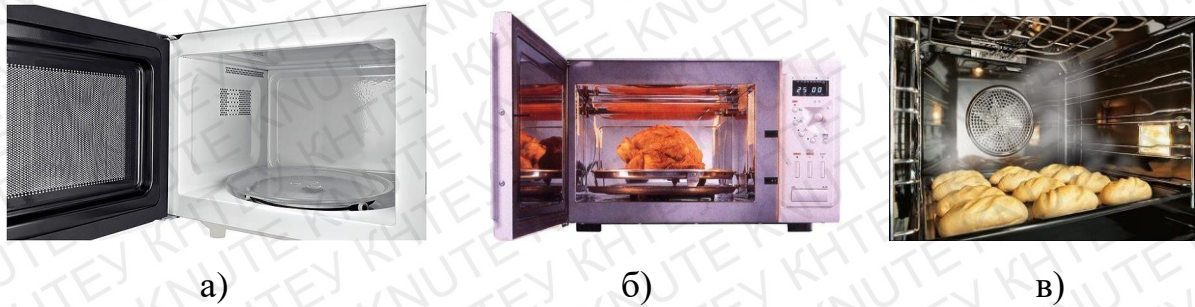

Рис. 2.2. Типи мікрохвильових печей: а) звичайна (соло); б) з грилем; в) з конвекцією

Печі другого типу мають як мікрохвилі, так і гриль. Останній розташовується у верхній частині пристрою або може бути рухливим, завдяки чому його можна переміщувати (рис. 2.2, б). Гриль працює за рахунок виділення тепла, яке підтримує температуру в камері на рівні 180°C.

Прилади з конвекцією обробляють продукти гарячим потоком повітря та рівномірно розподіляють температуру в камері завдяки циркуляції (рис. 2.2, в). Єдиним їх недоліком є досить висока вартість.

Печі з грилем та конвекцією разом мають найширший діапазон можливостей - вони здатні підсмажити м'ясо та рибу, приготувати дієтичні страви та випічку за короткий проміжок часу. Проте такі моделі енергоємні, великогабаритні, вони обґрунтовано мають найвищу ціну серед інших типів.

Мікрохвильові печі можуть мати різний **тип управління**: механічний, кнопковий та сенсорний. Механічний є найпростішим – він представлений двома поворотними перемикачами, які регулюють потужність, режим роботи та час приготування. Таке управління є досить довговічним та легким в ремонті, до того ж пристрої з ним коштують недорого. Недоліком типу є обмежений функціонал. Кнопкове управління дає ширший спектр можливостей –

регулювання режиму, потужності, температури, часу та інше. Такі пристрої коштують дорожче. Сенсорне управління відрізняється від кнопочового лише тим, що замість кнопок на панелі розташовані сенсори, які знаходяться під захисною плівкою. Недоліком такого виду є висока ціна.

Об'єм камери печі різноманітний – від 15 до 40 літрів. Чим більший об'єм мікрохвильової печі, тим більший її розмір.

Потужність НВЧ-випромінювання пристрою коливається в межах 700-1500 Вт. Чим більший показник, тим більша швидкість розморожування, підігріву та приготування їжі в печі.

Внутрішня частина камери мікрохвильової печі може бути виготовлена з емалі, нержавіючої сталі та біокераміки. Перший матеріал є найдешевшим, його легко очищувати від бруду, проте він має низьку міцність. Другий краще витримує навантаження, є недорогим, проте складним в очищенні. Останній характеризується високою міцністю, легким очищенням, проте коштує дорого.

До основних та додаткових функцій мікрохвильових печей відносяться:

- *розморожування*. Працює в різних режимах. Якщо вибрати ручний, то можна буде задати швидкість і час розморожування, а при автоматичному пристрій налаштовується на вагу продукту;

- *автоматичне розігрівання*. Досить поставити вид продукту, інше пристрій зробить саме (підбере оптимальну потужність, режим, час);

- *приготування їжі*. Для цього необхідно завантажити в неї продукти та вибрати відповідне блюдо - вона буде працювати як мультиварка;

- *хлібопечка*. Найчастіше цю функцію можна знайти в сучасних моделях. Її наявність дозволяє готувати домашній хліб та іншу випічку;

- *самоочищення*. Часто використовується в дорогих моделях. Досить просто активувати опцію і піч сама очиститься від бруду;

- *видалення запаху*. Проста функція, при якій камера продувається вентилятором.

На сьогодні найбільш популярними є невеликі і середні мікрохвильові печі з грилем. Великі печі не користуються попитом споживачів через їхні великі

габарити і високу ціну, і печі малого обсягу без гриля, що придатні, в основному, для розігріву готових блюд (рис. 2.3).

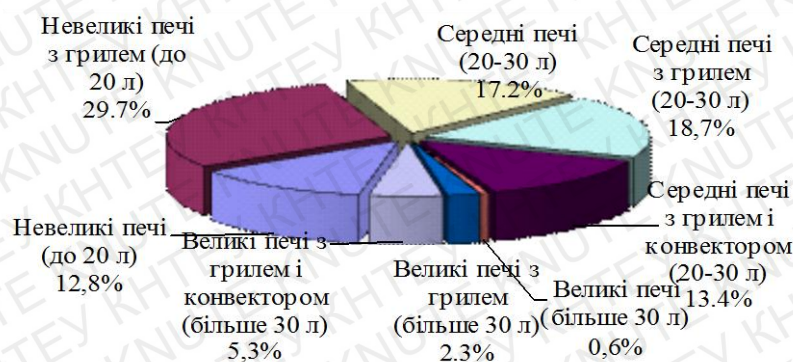

Рис. 2.3. Структура продажу мікрохвильових печей залежно від об'єму і наявності додаткових функцій у 2020 р. (у кількісному вираженні), % [7]

У табл. 2.1 наведена товарознавча характеристика асортименту мікрохвильових печей згідно з даними торговельної мережі України [39-41]. Спектр моделей мікрохвильових печей надзвичайно широкий – це стосується, насамперед, торгових марок, а також характеристик цієї продукції. На ринку широко представлені моделі мікрохвильових печей торгових марок Samsung та LG (Південна Корея), Gorenje (Словенія), Bosch (Німеччина), Candy (Італія), Electrolux (Швеція), Panasonic (Японія), Whirlpool (США) та ін. [42, 43]. Однак країною виробництва НВЧ-печей є, в основному, Китай та Малайзія.

Фірма Samsung відома на ринку завдяки високоякісній побутовій техніці. Мікрохвильові печі компанії мають велику кількість вбудованих програм з рецептами, вони автоматично підбирають режим та встановлюють таймер для кожної страви. Samsung надає гарантію 10 років на внутрішнє покриття пристрою, що говорить про високу якість матеріалів. Наступні конкурентні переваги дозволили бренду завоювати популярність серед покупців: широкий вибір – більше п'ятдесяти різних моделей; рівномірний підігрів їжі завдяки технології TDS, яка має на увазі тривимірне розподіл хвиль в камері; режим очікування з економією до 40% електроенергії; великий вибір моделей в бюджетному сегменті.

Таблиця 2.2

Товарознавча характеристика асортименту мікрохвильових печей на ринку України [39-41]

Основні характеристики	TM SAMSUNG			TM ELECTROLUX		TM LG		TM CANDY	
	MS23K3614 AK/BW	MC28H5013 AK/BW	MG22M805 4AK/BW	EMM21000 W	EMT25203O C	NeoChef Smart Inverter	MH6044V	MIC20GD FX	CMXW22 DW
Спосіб розміщення	Стоїть окремо	Стоїть окремо	Вбудована	Стоїть окремо	Вбудована	Стоїть окремо	Стоїть окремо	Вбудована	Стоїть окремо
Тип	Звичайна (соло)	Конвекція	Гриль	Звичайна (соло)	Гриль	Гриль, конвенкція	Гриль	Гриль	Звичайна (соло)
Матеріал камери	Емаль	Емаль	Емаль	Емаль	Біокераміка	Біокераміка	Нержавіюча сталь	Емаль	Емаль
Тип управління	Механічне	Електронне	Електронне	Механічне	Електронне	Електронне	Електронне	Електронне	Механічне
Об'єм робочої камери, л	23	28	22	18,5	25	39	20	20	22
Потужність, Вт	800	900	850	800	900	1100	700	800	800
Кількість рівнів потужності	7	6	6	5	8	5	5	8	5
Габаритні розміри (ВхШХГ), см	27.5 x 48.9 x 39.2	31 x 51.7 x 47.5	38 x 59.5 x 32	28.7x48.5x42.2	38.9x59.5x40	32.5x54x52.3	28,4 x 45 x 35,3	38.8 x 59.5 x 34.3	28,2 x 45 x 34,8
Маса, кг	12	17,5	18,5	10,5	11,5	16,5	12	15	11,8
Авторозморожування	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Розморожування за вагою	-	-	-	-	+	-	-	+	-
Розморожування за часом	-	-	-	+	+	-	-	+	-
Видалення запаху	-	+	+	-	+	+	-	-	-
Захист від дітей	-	+	+	-	+	+	+	+	-
Середня ціна, грн	3190	5320	8100	3115	14550	9900	4670	4970	2630

За загальною кількістю продажів корейська корпорація LG впевнено йде в перших рядах. НВЧ-печі оснащені спеціальним гладким покриттям EasyClean, яке володіє антибактеріальними властивостями. До «плюсів» мікрохвильових печей LG відноситься: помірна вартість; інноваційні технології; легка і швидка очистка внутрішньої камери; наявність кварцового гриля.

Panasonic – це японська компанія, яка лідирує у виробництві інверторних мікрохвильових печей (головною відмінністю від класичної моделі є наявність інвертора, який змінює постійний струм в змінний з безперервною подачею; це означає, що прилад починає роботу з максимальної потужності, поступово зменшуючи її до мінімальної). Ця технологія зробила пристрій більш легким, меншим за розмірами та економічнішим. Ціни на техніку різноманітні – від двох до двадцяти тисяч гривень.

Бренд Gorenje відомий завдяки вдалому співвідношенню «ціна-якість». В більшості печей фірми встановлений кварцевий гриль, який займає мінімум місця в камері. До переваг мікрохвильових печей цього виробника відноситься: приваблива ціна; оригінальний дизайн; якість матеріалів і електроніки.

Мікрохвильові печі Whirlpool є зручними, надійними, довговічними та економічними в експлуатації. Вони оснащені автоматичними режимами розморозки та приготування їжі для спрощення роботи з ними та унікальною технологією 6th Sense («шосте відчуття»), яка підбирає режими залежно від вологості продуктів.

Мікрохвильові печі Candy володіють хорошим співвідношенням надійності, якості та помірної вартості. Переваги НВЧ-печей італійської марки Candy: більше двадцяти моделей на будь-який смак; невисока вартість; рівномірний прогрів їжі; хороша підсвічування; стильний дизайн.

Таким чином, український ринок мікрохвильових печей досить насичений, але продовжує розвиватися. Асортимент мікрохвильових печей широкий, але з'являються нові моделі і виробники. Також покращуються технічні параметри, з'являються додаткові функціональні можливості, підвищується безпечність тощо.

2.3. Товарознавча експертиза мікрохвильових печей та оформлення її результатів для митних цілей

Основним завданням товарознавчої експертизи є визначення ринкової вартості НВЧ-печей, а також зміни вартості внаслідок порушення їх фактичного стану (якщо такі є) [32]. Виходячи із цілей та предмета дослідження, перед екпертом формується перелік завдань. В першу чергу, це є ідентифікація об'єкта, тобто визначення приналежності конкретних екземплярів товару одному типу (марки, моделі або виду).

Ідентифікація мікрохвильових печей включає в себе визначення критеріїв, методів та засобів (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Критерії, показники, засоби та методи ідентифікації мікрохвильових печей

Критерії/показники	Засоби	Методи
1	2	3
Загальні		
Найменування	Товар, маркування, товаросупровідні документи	Аналітичний
Торгова марка та країна реєстрації		
Модель		
Країна походження		
Спеціальні		
Тип	Товар, маркування, товаросупровідні документи	Аналітичний, органолептичний
Матеріал внутрішнього покриття	Товар, маркування, товаросупровідні документи	Аналітичний, органолептичний
Колір корпусу	Товар, маркування, товаросупровідні документи	Аналітичний, органолептичний
Тип управління	Товар, маркування, товаросупровідні документи	Аналітичний
Об'єм робочої камери, л	Товар, маркування, товаросупровідні документи	Аналітичний, вимірювальний
Загальна потужність, Вт	Товар, маркування, товаросупровідні документи, ДСТУ ІЕС 60335-1:2004 [11], ДСТУ EN 60335-1:2015 [12], ДСТУ EN 60335-2-25:2015 [13]	Аналітичний
Кількість рівнів потужності	Товар, маркування, інструкція з експлуатації, ДСТУ EN 60335-2-25:2015 [13]	Аналітичний
Діаметр поворотного стола, см	Товар, маркування, інструкція з експлуатації, ДСТУ 4179-2003 [35]	Аналітичний, вимірювальний

Закінчення табл. 2.3

1	2	3
Габаритні розміри, см (висота*ширина*глибина)	Товар, маркування, інструкція з експлуатації, ДСТУ 4179-2003 [33]	Аналітичний, вимірювальний
Маса, кг	Товар, маркування, товаросупровідні документи, ДСТУ EN 45501:2017 [34]	Аналітичний, вимірювальний
Комплектність	Товар, маркування, товаросупровідні документи, інструкція з експлуатації	Аналітичний
Наявність додаткових функцій та спеціальних програм	Товар, маркування, товаросупровідні документи, інструкція з експлуатації	Аналітичний

Критерій ідентифікації мікрохвильових печей – ознака товару, яка придатна для встановлення його відповідності (тотожності) зразку, інформації в товаросупровідних документах, вимогам нормативних, технічних документів, а також приналежності до групи однорідних товарів [22].

Як видно з табл. 2.3, обрані критерії і показники розділено на загальні та спеціальні. До загальних віднесено такі, як найменування, торгова марка та країна реєстрації, модель, країна походження. До спеціальних критеріїв віднесено технічні параметри та показники, характерні для мікрохвильових печей: матеріал внутрішнього покриття, колір корпусу, тип управління, об'єм робочої камери, загальна потужність, кількість рівнів потужності, діаметр поворотного стола, габаритні розміри (висота*ширина* глибина), маса, комплектність, наявність додаткових функцій та спеціальних програм.

Як засоби ідентифікації запропоновано використовувати сам товар (мікрохвильові печі), маркування, товаросупровідні документи, інструкція з експлуатації, державні стандарти та ін. Як методи ідентифікації запропоновано застосовувати органолептичний, аналітичний та вимірювальний.

В даній роботі для проведення товарознавчої експертизи було відібрано 4 зразки мікрохвильових печей різних торгових марок та країн-виробників. Результати товарознавчої експертизи зразків за обраними критеріями та показниками наведено в табл. 2.4.

Всі зразки упаковані в індивідуальне споживче пакування. На упаковці зображено логотип компанії виробника, дані про нього, штрих-код та

інформацію щодо характеристик.

Таблиця 2.4

Результати товарознавчої експертизи мікрохвильових печей

Критерії/ показники	Зразок № 1	Зразок № 2	Зразок № 3	Зразок № 4
1	2	3	4	5
Загальний вигляд				
Найменування	Мікрохвильова піч			
Торгова марка та країна реєстрації	SAMSUNG Південна Корея	GORENJE Словенія	PANASONIC Японія	WHIRLPOOL США
Модель	ME81KRW- 2/BW	BM 300 X	NN-CS89LBZPE	MWP 251 SB
Країна походження	Малайзія	Китай	Китай	Китай
Тип	Звичайна (соло)	Вбудована (з грилем)	Звичайна (з грилем і конвекцією)	Звичайна (з грилем)
Матеріал внутрішнього покриття	Емаль	Емаль	Нержавіюча сталь	Емаль
Колір корпусу	Білий	Стальний	Чорно-сріблястий	Білий
Тип управління	Механічний	Електронне з поворотним перемикачем	Електронне	Електронне
Об'єм робочої камери, л	23	20	31	25
Загальна потужність, Вт	800	1250 (з грилем)	1300 (з грилем)	900
Кількість рівнів потужності	7	6	7	7
Діаметр поворотного стола, см	28,8	23,5	-	27
Габаритні розміри, (висота*ширина*глибина), см	27.5 x 48.9 x 36	38.8 x 59.5x 34.5	39.1 x 50 x 48	28.1x48.3x41.9
Маса, кг	11,5	15	21,5	16
Комплектність	Мікрохвильова піч, скляний обертовий столик, інструкція, гарантійний талон	Вбудована мікрохвильова піч, скляний обертовий столик, решітка для гриля, інструкція, гарантійний талон	Мікрохвильова піч, металевий лист, решітчаста полка, скляне деко, решітка	Мікрохвильова піч, скляний обертовий столик, інструкція, гарантійний талон

Продовження табл. 2.4

1	2	3	4	5
Наявність додаткових функцій та спеціальних програм	Авторозморожування (швидке розморожування)	Захист від дітей (блокування приладу), розморожування за вагою, розморожування за часом, установка часу (годинник)	Авторозморожування, пароварка, розморожування за вагою, розморожування за часом установка часу (годинник), 36 автоматичних програм, очищення паром, видалення запахів	Авторозморожування (швидке розморожування), захист від дітей (блокування приладу) відстрочка старту (таймер)
Ціна з Інтернет-джерел, грн: https://rozetka.com.ua	2 799	5 799	19 125	3 020
https://epicentrk.ua/	2 819	6 340	19 999	3 119
https://hotline.ua	2 599	6 799	18 570	2 792
Середня ціна, грн	2 739	6 313	19 231	2 977

Встановлено, що всі зразки різних торговельних марок мають необхідні дані на маркуванні та в інструкції з використання мікрохвильових печей, а саме, найменування виробу, назву країни – виробника, дані щодо потужності, об'єму робочої камери, типу управління, ваги, габаритних розмірів та відомості про виконувані функції.

Для визначення вартості обраних для дослідження зразків використано порівняльний підхід (метод аналогів), що базується на порівнянні продукції, яка оцінюється, її споживчих властивостей з аналогічними товарами, вартість яких визначається на підставі цін, що склались в даний час на ринку України. Інформація про вартість мікрохвильових печей була отримана з мережі Інтернет (сайти: <https://rozetka.com.ua>, <https://hotline.ua>, <https://epicentrk.ua/> [39-41]) та торговельної мережі м. Києва.

За результатами даних, наведених в табл. 2.4 можна зробити висновки, що у представлених зразків мікрохвильових печей різних торговельних марок діапазон середньої вартості різний – від 2 739 грн. до 19 231 грн. Причинами такого коливання цін є характеристики товару. Найменша ціна характерна для мікрохвильової печі SAMSUNG ME81KRW-2/BW (зразок №1), яка представляє

печі з механічним типом управління, до того ж ця модель не має особливих додаткових функцій. Найвищу ціну має модель мікрохвильової печі PANASONIC NN-CS89LBZPE (зразок № 3), яка є багатofункціональною та має найкращі технічні характеристики. Насамперед, вона поєднує режими мікрохвильового нагріву, гриля та конвекції, а також має досить вагомий набір додаткових функцій та спеціальних програм, серед яких авторозморожування, пароварка, розморожування за вагою, розморожування за часом, установка часу (годинник), 36 автоматичних програм, очищення паром, видалення запахів.

Враховуючи, що зразок № 1 – це товар, митне оформлення якого здійснювалося згідно з МД № UA100140/2021/401455 (дод. А), його дослідження проводилось в СЛЕД Держмитслужби. Висновок № 118-1/2021№ 118-1/2021 (дод. Д) було складено експертом Управління товарознавчої, інженерно-технічної експертизи СЛЕД Держмитслужби на підставі запиту Київської митниці Держмитслужби. Встановлено, що наданий на дослідження товар представляє собою мікрохвильову піч, опис яких зазначено в графі 31 митної декларації № UA100140/2021/401455. Задекларована вартість зразків, наданих на дослідження, є достовірною і відповідає ринковій ціні.

Отже, оскільки на українському ринку реалізується досить великий асортимент мікрохвильових печей саме іноземного виробництва, рівень роздрібних та оптових цін на ці товари, а отже, і величина митної вартості значною мірою залежить від їх характеристик та якості. Саме тому важливим питанням є проведення товарознавчої експертизи мікрохвильових печей для митних цілей. Провівши товарознавчу експертизу 4 зразків мікрохвильових печей, встановили, що досліджувані товари повністю відповідають даним, зазначеним у товаросупровідній документації. Вартість зразків мікрохвильових печей, що досліджувались, корелює з їх технічними характеристиками та функціями.

РОЗДІЛ 3

МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ ІМПОРТУ МІКРОХВИЛЬОВИХ ПЕЧЕЙ

3.1. Визначення країни походження мікрохвильових печей

У сучасному світі всі країни світу активно використовують правила визначення країни походження товарів з метою реалізації торгово-економічної політики, зокрема в частині надання преференцій. Визначення країни походження товару має важливе значення, як для митного оформлення та митного контролю, так і для визначення митної вартості товарів [44, 45].

Відповідно до норм Митного кодексу України, а саме положень розділу II «Країна походження товару» [20], країною походження товару вважається країна, в якій товар був повністю вироблений або підданий достатній переробці відповідно до таких критеріїв:

- виконання виробничих або технологічних операцій, за результатами яких змінюється класифікаційний код товару з УКТЗЕД на рівні будь-якого з перших чотирьох значень;
- зміна вартості товару в результаті його переробки, коли відсоткова частка вартості використаних матеріалів або доданої вартості досягає фіксованої частки у вартості кінцевого товару (правило адвалорної частки);
- виконання виробничих та/або технологічних операцій, які в результаті переробки товару не ведуть до зміни його класифікаційного коду згідно з УКТЗЕД або його вартості згідно з правилом адвалерної частки, але з дотриманням певних умов вважаються достатніми для визначення товару походженням із тієї країни, де такі операції мали місце.

Згідно статті 43 Митного кодексу України документами, що підтверджують країну походження товарів є сертифікат про походження товару, засвідчена декларація про походження товару, декларація про походження товару та сертифікат про регіональне найменування товару (табл.3.1) [20].

Таблиця 3.1

Характеристика документів, що підтверджують країну походження товарів

Назва та код документу	Характеристика
Сертифікат про походження товару	Документ, який однозначно свідчить про країну походження товару і виданий компетентним органом даної країни або країни вивезення, якщо у країні вивезення сертифікат видається на підставі сертифіката, виданого компетентним органом у країні походження товару
Засвідчена декларація про походження товару	Декларація про походження товару, засвідчена державною організацією або компетентним органом, наділеним відповідними повноваженнями
Декларація про походження товару	Письмова заява про країну походження товару, зроблена у зв'язку з вивезенням товару виробником, продавцем, експортером (постачальником) або іншою компетентною особою на комерційному рахунку чи будь-якому іншому документі, який стосується товару
Сертифікат про регіональне найменування товару	Документ, який підтверджує, що товари відповідають визначенню, характерному для відповідного регіону країни, та виданий компетентним органом відповідно до законодавства країни вивезення товару

Згідно п.9 статті 43 Митного кодексу України додатковими відомостями про країну походження товару можуть бути відомості, що містяться в товарних накладних, пакувальних листах, відвантажувальних специфікаціях, митній декларації країни експорту, паспортах, технічній документації, висновках-експертизах відповідних органів, інших матеріалів, що можуть бути використані для підтвердження країни походження товару [20].

Сертифікати про походження товарів поділяють на дві групи:

- непреференційний (непільговий) сертифікат про походження товару загальної форми, який подається для застосування режиму найбільшого сприяння та видається компетентними органами країни експорту товару;
- преференційний (пільговий) сертифікат з перевезення (походження) товару EUR.1 або СТ-1, який видається митними адміністраціями іноземних держав або компетентними органами (організаціями) країни експорту товарів відповідно до Угод про вільну торгівлю.

За своєю регулятивною сутністю контроль за правильністю країни походження – це комплекс заходів в основному з приводу документальної верифікації (через підтвердження дійсності та справжності сертифікатів про походження) та перевірки належного рівня переробки на відповідність тому походженню, що зазначається під час декларування. Якщо інформація про задекларовану країну походження не підтверджується, то результати контролю оформлюються рішенням про визначення країни походження, в якому зазначається остання або ж та, що її виявив митний орган, або ж у відповідній графі документа проставляється як «невідома» [45].

Розглянемо особливості визначення країни походження мікрохвильових печей, які задекларовані в графі 31 «Вантажні місця та опис товарів» митної декларації UA100140/2021/401455 (дод. А) та мають опис: «Мікрохвильові печі побутові SAMSUNG: модель ME81KRW-2/BW - 35 шт., модель ME83XR/UA – 40 шт., модель FW77SUT/BW - 50 шт., модель MG22M8054AK/BW - 30 шт. Пакування – картонні коробки. Торгова марка – SAMSUNG. Країна виробництва – МҮ.».

Базовим міжнародним документом, який встановлює правила визначення країни походження товарів, в тому числі і мікрохвильових печей, є Протокол Конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур [46].

Країною походження мікрохвильових печей є Малайзія, про що свідчить графа 34а «Код країни походження» митної декларації UA100140/2021/401455 (дод. А). Відповідно до Порядку заповнення граф митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа [25] у лівому підрозділі «а» графи зазначається відповідно до класифікації країн світу літерний код альфа-2 країни походження мікрохвильових печей – МҮ (Малайзія), які описані в графі 31 МД № UA100140/2021/401455 та класифіковано згідно з УКТЗЕД в графі 33.

Документом, що підтверджує країну походження мікрохвильових печей, є сертифікат про походження загальної форми № 1342390 від 01.05.2021 (у графі 44 митної декларації UA100140/2021/401455 вказано код документа 0861), який подавався декларантом ТОВ «ГК «ФОКСТРОТ».

Відповідно до Митного тарифу України повна та пільгова ставка ввізного мита на мікрохвильові печі (код згідно з УКТЗЕД 8516 50 00 00) складає 8% [30]. Тобто, сертифікат про походження товару в даному випадку не впливає на розрахунок ввізного мита. Даний документ підтверджує, що мікрохвильові печі SAMSUNG вироблені в Малайзії, що важливо для їх ідентифікації при здійсненні митного контролю.

Отже, застосування інструментарію визначення та контролю країни походження товарів мають безпосередній вплив на процеси регулювання зовнішньоторговельних відносин, особливо щодо отримання законного звільнення від сплати мита. При імпорті мікрохвильових печей (країна походження – Малайзія) згідно з МД № UA100140/2021/401455 подавався сертифікат про походження загальної форми № 1342390 від 01.05.2021, який підтверджує достовірність задекларованих даних щодо опису товару.

2. 2. Визначення митної вартості та нарахування митних платежів при імпорті мікрохвильових печей

Функціональне призначення митної вартості товарів – це база, покладена в основу митних платежів – мита, акцизного податку та податку на додану вартість [47].

Проаналізуємо визначення митної вартості партії мікрохвильових печей, що імпортувалися в Україну згідно з МД № UA100140/2021/401455 (дод. А). У даному випадку митною вартістю мікрохвильових печей є загальна сума всіх витрат, які були здійснені покупцем ТОВ «ГК «ФОКСТРОТ» згідно з зовнішньоекономічним контрактом № 1/2021 від 01.04.2021 (дод.Б) та інвойсом № 1-2021 від 01.05.2021 (дод. В).

Мікрохвильові печі згідно з коносаментом №56438901 від 03.05.2021 ввозились морським судном «EVER SMART» (країна реєстрації транспортного засобу – Малайзія) на умовах поставки CIF UA Odessa (про що свідчать задекларовані дані у графі 20). Умови поставки CIF UA Odessa означають, що

всі витрати по перевезенню і страхуванню мікрохвильових печей SAMSUNG до пункту пропуску "Одеський морський торговельний порт" (код пункту пропуску вказаний у графі 29 МД), несе продавець товару «SAMSUNG ELECTRONICS CO.LTD» (Малайзія) [48].

Всі витрати, понесені продавцем, були включені в ціну мікрохвильових печей, яка вказана в інвойсі № 1-2021 від 01.05.2021, а саме:

- мікрохвильова піч SAMSUNG ME81KRW-2 / BW: кількість- 35 штук, ціна - 3064,78 дол.США;

- мікрохвильова піч SAMSUNG ME83XR / UA: кількість – 40 штук, ціна - 4588,00 дол.США;

- мікрохвильова піч SAMSUNG FW77SUT / BW: кількість – 50 штук, ціна - 11770,23 дол.США;

- мікрохвильова піч SAMSUNG MG22M8054AK / BW: кількість - 30 штук, ціна - 8576,99 дол.США.

Загальна ціна згідно з інвойсом № 1-2021 від 01.05.2021 – 28000 дол.США. Ця ціна підлягає сплаті покупцем ТОВ «ГК «ФОКСТРОТ».

Митною вартістю мікрохвильових печей, що переміщуються через митний кордон України, є вартість товарів, що використовується для митних цілей, яка базується на ціні, що фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари [47]. Згідно МД № UA100140/2021/401455 митна вартість мікрохвильових печей вказана в таких графах:

- графі 45 «Коригування» - зазначено у валюті України митну вартість мікрохвильових печей, визначену декларантом ТОВ «ГК «ФОКСТРОТ». В даному випадку митна вартість на основі умов поставки CIF UA Odessa визначалась за формулою (3.1), сума якої становить 762860,00 грн.:

$$MB=ЦК*KB=28000*27,245 = 762860,00 \text{ (грн)} \quad (3.1)$$

де, MB – митна вартість мікрохвильових печей, грн.;

ЦК – ціна мікрохвильових печей згідно з інвойсом, грн.;

КВ – курс валют на день подання митної декларації (27,245 грн/дол.США);

- графі 46 «Статистична вартість». В даному випадку в графі 46 МД UA100140/2021/401455 зазначено 762,86000;

- графі 12 «Відомості про вартість» - зазначається загальна сума значень митної вартості для всіх товарів, задекларованих в митній декларації. В даному випадку дублюється значення графи 45, оскільки в МД UA100140/2021/401455 задекларовано один товар.

Метод визначення митної вартості мікрохвильових печей заповнюється в графі 43 «Код МВВ» (вказано 1 - методом визначення митної вартості товару є перший метод).

Проаналізуємо нарахування митних платежів при імпорті мікрохвильових печей (код згідно з УКТЗЕД 8516 50 00 00). Для даного товару передбачено нарахування ввізного мита та податку на додану вартість.

Відповідно до Митного тарифу України повна і пільгова ставка ввізного мита на мікрохвильові печі становить 8%. Оскільки імпорт здійснюється з Малайзії, тобто країни, з якою Україною не укладено угоди про вільну торгівлю, то нарахування мита буде проводитися за ставкою 8%. Враховуючи, що повна та пільгова ставка однакові, то сертифікат про походження товару не впливає на розрахунок ввізного мита. У графі 36 «Преперенції» вказано значення «00000000», тобто пільги по сплаті митних платежів відсутні.

Сума мита на мікрохвильові печі, що ввозяться на митну територію України ТОВ «ГК «ФОКСТРОТ» (04112, м.Київ, вул. Дорогожицька, 1, Україна) з Малайзії обчислюється за формулою (3.2):

$$M = MB * (CM / 100) \quad (3.2)$$

де, M – сума ввізного мита, грн;

MB – митна вартість, грн;

CM – ставка ввізного мита, %

Розрахована сума мита дорівнює:

$$M = 762860 * (8 / 100) = 61028,80 \text{ (грн)}$$

До митних платежів при імпорті мікрохвильових печей відноситься ПДВ - непрямий податок на товари й послуги.

Оскільки мікрохвильові печі ввозяться на митну територію України без будь-яких преференцій по сплаті ПДВ, то їх митне оформлення передбачає сплату ПДВ за ставкою – 20% згідно з Податковим кодексом України [29].

Розмір податку на додану вартість визначається за наступною формулою (3.3):

$$\text{ПДВ} = (\text{МВ} + \text{М}) * 20\% \quad (3.3)$$

де, ПДВ – сума податку на додану вартість;

МВ – митна вартість;

М – ввізне мито.

Розрахуємо суму ПДВ за формулою (3.3):

$$\text{ПДВ} = (762860,00 + 61028,80) * 20\% = 164777,76 \text{ грн.}$$

Сума податку на додану вартість становить 164777,76 грн.

Нарахування відповідних митних платежів зазначається декларантом ТОВ «ГК «ФОКСТРОТ» в графі 47 «Нарахування платежів» (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Графа 47 «Нарахування платежів» МД на мікрохвильові печі

Вид	Основа нарахування	Ставка	Сума	СП (Спосіб оплати)
020	762860,00	8%	61028,80	01
028	823888,80	20%	164777,76	01

Інформація, наведена в графі 47 МД (табл. 2.1) означає, що на задекларовані товари (мікрохвильові печі) нараховані платежі: 020 (мити) за ставкою 8 % та 028 (ПДВ) за ставкою 20%. При цьому основою нарахування для мита є митна вартість товарів – 762860,00 грн., а ПДВ – сума митної вартості і мита – 823888,80 грн. Нарховані суми для мита – 61028,80 грн., а також ПДВ – 164777,76 грн. підлягають сплаті у безготівковій формі через рахунки, відкриті в Державній казначейській службі на ім'я територіальних органів Держмитслужби України.

Інформація графа В «Подробиці розрахунків» МД UA100140/2021/401455, наведена нижче (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Графа В «Подробиці розрахунків» МД на мікрохвильові печі

Вид	Сума	Код ЄДРПОУ
020	61028,80	32985427
028	164777,76	32985427
Всього	225806,56 грн.	

Заповнена графа «В» оформленої МД свідчить про сплату нарахованих митних платежів. Особливістю заповнення даної графи є те, що обов'язково має бути вказаний код за ЄДРПОУ юридичної особи з розрахункового рахунку якої були списані відповідні суми митних платежів.

Таким чином, при переміщенні мікрохвильових печей SAMSUNG через митний кордон України у режимі імпорту згідно з МД № UA UA100140/2021/401455 нараховується ввізне мито за повною ставкою та податок на додану вартість. Сума сплачених митних платежів (мита і ПДВ) при ввезенні даного товару на митну територію України становить 225806,56 грн. Митні платежі сплачуються безпосередньо суб'єктом ЗЕД, який уклав зовнішньоекономічний контракт №1/2021 від 01.04.2021 (додаток Б) - ТОВ «ГК «ФОКСТРОТ».

3.3. Аналіз митного оформлення імпорту мікрохвильових печей згідно з митною декларацією

Мікрохвильові печі, як і усі товари та транспортні засоби комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України, підлягають митному оформленню. Метою митного оформлення є забезпечення дотримання встановленого законодавством України порядку переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, а також забезпечення статистичного обліку ввезення на митну територію України, вивезення за її межі і транзиту через її територію товарів [20].

Митне оформлення - виконання митних формальностей, необхідних для випуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення.

Посадовою особою відділу митного оформлення № 1 митного поста "Київ-центральний" Київської митниці Держмитслужби при здійсненні митного оформлення товару «Мікрохвильові печі побутові SAMSUNG: модель ME81KRW-2/BW - 35 шт., модель ME83XR/UA – 40 шт., модель FW77SUT/BW - 50 шт., модель MG22M8054AK/BW - 30 шт. Пакування – картонні коробки. Торгова марка – SAMSUNG. Країна виробництва – МҮ.» за електронною митною декларацією № UA100140/2021/401455 (дод. А) здійснюються митні формальності, передбачені наказом Міністерства фінансів України № 631 від 30.05.2012 [27].

Митні формальності виконуються за місцем розташування підрозділу митного оформлення митного органу.

Декларантом Бутенко С.П. (графа 54 МД) були подані товаросупровідні документи і відомості про них зазначені у графі 44 митної декларації (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Документи, які були подані до митного оформлення мікрохвильових печей

Код документа	Номер документа	Дата документа	Назва документа
0271	1	01.05.2021	Пакувальний лист
0380	1/2021	01.05.2021	Рахунок-фактура (інвойс)
0705	56438901	03.05.2021	Морський коносамент
0730	0025897	03.06.2021	Автотранспортна накладна
0861	1342390	01.05.2021	Сертифікат про походження товару загальної форми
4100	1-2021	01.04.2021	Зовнішньоекономічний договір (контракт) купівлі-продажу товарів, подання якого для митного оформлення не супроводжується поданням пов'язаних з ним посередницьких (зовнішньоекономічних та/або внутрішніх) договорів

Предметом зовнішньоекономічного договору № 1-2021 від 01.04.2021 (дод. Б) є імпорт мікрохвильових печей торгової марки SAMSUNG. Договір укладено між компанією «SAMSUNG ELECTRONICS CO.LTD» (Level 15, Mercu 2, No. 3, Jalan Bangsar, 59200 Kuala Lumpur, Malaysia) та ТОВ «ГК «ФОКСТРОТ» (04112, м.Київ, вул. Дорогожицька, 1, Україна). Зазначено також умови поставки (CIF UA Odessa). Загальна сума товару за контрактом по товарах складає 28000 USD. Контракт також закріплює порядок вирішення спорів, необхідність страхування товару, порядок нарахування пені тощо.

Інвойс № 1/2021 від 01.05.2021 (дод. В) – в міжнародній комерційній практиці супровідний документ, що надається продавцем покупцеві і вміщує перелік товарів, а саме, перелік мікрохвильових печей із зазначенням їх моделей, кількості, ціни за одиницю товару, умови поставки (CIF UA Odessa) і загальну суму до сплати покупцем товару (28000 USD). Також у документі вказуються дані про продавця – «SAMSUNG ELECTRONICS CO.LTD» і покупця – ТОВ «ГК «ФОКСТРОТ».

Товаротранспортна накладна (CMR) № 0025897 від 03.06.2021 – уніфікований згідно з Конвенцією про міжнародні автомобільні перевезення вантажів товаротранспортний документ, що засвідчує наступну інформацію: хто і що перевозив (ТОВ «Гуд Логістик», 01021, м. Київ, вул. Інститутська, 19Б, оф. 35 перевозив мікрохвильові печі від пункту пропуску «Одеський морський торговельний порт» до складів одержувача ТОВ «ГК «ФОКСТРОТ». У документі вказано кількість вантажу (вага брутто 2510 кг), тип упаковки (картонні коробки в контейнері), загальна ціна товару (28000 USD).

Коносамент (Bill of Lading) № 56438901 від 03.05.2021 – документ, що видається морським перевізником мікрохвильових печей (власником судна EVER SMART) відправнику товару («SAMSUNG ELECTRONICS CO.LTD») і засвідчує прийняття вантажу до перевезення і містить зобов'язання доставити вантаж до пункту призначення (Одеський морський торговельний порт) і передати його одержувачу (ТОВ «ГК «ФОКСТРОТ»).

Сертифікат про походження загальної форми №1342390 від 01.05.2021 - це

документ, який однозначно свідчить про країну походження мікрохвильових печей (Малайзія) і виданий компетентним органом даної країни.

Перелік митних формальностей, які здійснюються посадовою особою відділу митного оформлення № 1 митного поста "Київ-центральний" Київської митниці Держмитслужби, формується за результатами оцінки ризиків. Під час проведення автоматичної перевірки декларації АСМО «Інспектор» генерує можливі ризики щодо суб'єктів ЗЕД, товару, ціни товару на внутрішньому ринку, класифікації, санкцій тощо [50]. Посадова особа Київської митниці зобов'язана провести всі митні формальності та зафіксувати це у програмному забезпеченні АСМО «Інспектор». У випадку, коли митні формальності не виконані, обов'язково повинні бути вказані обґрунтовані підстави.

На етапі реєстрації митної декларації та перевірки відповідності формату електронної копії митної декларації встановленим вимогам було проведено автоматичне присвоєння митній декларації реєстраційного номера №UA100140/2021/401455 за допомогою АСМО та здійснено внесення МД до бази даних митного органу. В електронній митній декларації було проставлено дату 06.06.2021 та час подання 11:15 митної декларації.

Після реєстрації митної декларації №UA100140/2021/401455 (дод. А) митний орган здійснює її перевірку на правильність заповнення всіх граф МД і перевірку документів, які підтверджують вартість товару, тобто інвойсу № 1/2021 від 01.05.2021, в якому зазначається ціна товару 28000 USD. В даному випадку перевірка не виявила помилок у заповненні МД, порушень виявлено не було.

Митний орган приймає митну декларацію № UA100140/2021/401455 для оформлення. Також у графі D/J була проставлена відмітка про те, що товар знаходиться під митним контролем «ПМК 65/100 06.06.2021».

Посадова особа Київської митниці Держмитслужби розпочинає наступний етап – оформлення митної декларації. Під час цього етапу посадова особа митниці може відмовити у прийнятті МД у таких випадках [51]:

- МД не містить усіх відомостей або подана без рахунка або іншого документа, який визначає вартість товару;

- МД не містить встановлених законодавством обов'язкових реквізитів;
  - МД подано з порушенням вимог, встановлених Митним кодексом України.
- В даному випадку не було відмови, тобто митне оформлення продовжується.

Відбувається контроль співставлення даних, які містяться в МД, та інших документів, поданих для митного оформлення, зокрема:

- співставлено реквізити ПАТ "Комерційний індустріальний банк" (уповноваженого банку), зазначених у графі 28 МД, з даними, що містяться в переліку вповноважених банків України в Єдиній автоматизованій інформаційній системі митних органів України (порушень не виявлено);

- співставлено курс валюти USD 27,24500000, зазначений в графі 23 МД № UA100140/2021/401455, з офіційним курсом валюти на день подання митної декларації до оформлення (порушень не виявлено) [52];

- перевірено відсутність діючих спеціальних санкцій, застосованих до малайзійської компанії «SAMSUNG ELECTRONICS CO.LTD» (відправник, графа 2 МД № UA100140/2021/401455) та ТОВ «ГК «ФОКСТРОТ» (одержувач, графа 8 МД);

- перевірено відсутність карток відмови за поданими товаросупровідними документами;

- перевірено дані щодо відсутності товару «мікрохвильові печі побутові SAMSUNG» (графа 31), код згідно з УКТЗЕД якого 8516 50 00 00 (графа 33) в нормативних документах про встановлені законодавством заборони та обмеження щодо переміщення товарів через митний кордон України, які містяться в ЄАІС митних органів (заборони та обмеження не встановлено);

- перевірено відсутність даних про ТОВ «ГК «ФОКСТРОТ» та «SAMSUNG ELECTRONICS CO.LTD» у інформації, що надходить з митних та правоохоронних органів іноземних держав.

Проводиться контроль із застосуванням системи управління ризиками, в тому числі оцінка ризику за митною декларацією.

Проводиться перевірка правильності класифікації мікрохвильових печей згідно з УКТЗЕД. За митною декларацією № UA100140/2021/401455 товар

класифікується за кодом 8516 50 00 00 – печі мікрохвильові. У разі виявлення порушень митних правил митний орган має право самостійно класифікувати товар. В даному випадку було підтверджено задекларований код товару.

Далі здійснюється перевірка правильності визначення країни походження товару. Було подано сертифікат про походження загальної форми № 1342390 від 14.07.2001.05.2021 (графу 44 МД), де вказано, що країна походження мікрохвильових печей – Малайзія.

На етапі перевірки правильності визначення митної вартості мікрохвильових печей було перевірено графу 20 (умови поставки CIF UA Odessa), графу 23 (курс валют 27,24500000), графу 42 (ціна товару 28000 USD). В даному випадку митна вартість розрахована за основним методом і складає 762860.00 грн (коригування митної вартості не проводилось).

Наступний етап - проведення митного огляду. Рішення про необхідність проведення митного огляду приймається лише за наявності таких підстав [53]:

- письмове звернення перевізника або особи, яка здійснює переміщення товарів, з метою встановлення і фіксування відомостей про найменування та кількості товарів, в тому числі з відбором проб і зразків для направлення їх до експертного підрозділу;

- за рішенням керівника митного органу у разі наявних на те підстав;

- у разі виявлення АСАУР відомостей, що містяться в профілі ризику, який визначав би необхідність проведення митного огляду.

В даному випадку підстави для проведення митного огляду мікрохвильових печей були відсутні.

Посадова особа Київської митниці Держмитслужби здійснює наступний етап митних формальностей – завершення митних формальностей за митною декларацією. Під час завершення митного оформлення виконуються такі митні формальності:

- перевірка відомостей про виконання митних формальностей за МД № UA100140/2021/401455 (дод.А), сформованих за результатами оцінки ризику за митною декларацією із застосуванням системи управління ризиками, в тому числі

за допомогою АСАУР (всі митні формальності було виконано);

- перевірка правильності нарахування митних платежів, правильності заповнення граф 47 та В МД. Нараховані суми для мита – 61028,80 грн., а також ПДВ – 164777,76 грн є правильними;

- справляння митних платежів за МД (сума митних платежів 225806,56 грн. була перерахована ТОВ «ГК «ФОКСТРОТ» до Державного бюджету);

- внесення номеру штампа «Під митним контролем» (85/100) та номеру особистої номерної печатки (65/100) посадової особи відділу митного оформлення № 1 митного поста "Київ-центральный" Київської митниці Держмитслужби, яка здійснила оформлення товару до графи D/J МД № UA100140/2021/401455;

- внесення у АСМО «Інспектор» часу завершення митного оформлення 14:45 (часові нормативи здійснення митного оформлення не порушено);

- передавання митної декларації № UA100140/2021/401455 до ЄАІС митних органів.

Таким чином, митне оформлення мікрохвильових печей передбачає виконання сукупності митних формальностей посадовою особою Київської митниці Держмитслужби відповідно до положень наказу Міністерства фінансів України № 631 від 30.05.2012.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Обсяг імпорту мікрохвильових печей в Україну у натуральному вираженні за останні 5 років знаходився в межах від 317,7 тис. шт. у 2016 р. до 755,2 тис. шт. у 2020 р., тобто характеризується постійно зростаючою динамікою. При цьому обсяги імпорту у 70-218 разів перевищували обсяги експорту. У грошовому вираженні обсяги імпорту мікрохвильових печей знаходилися в межах від 12,8 млн. дол. США у 2016 р. до 31,0 млн. дол. США у 2020 р., що у 44–120 разів перевищували обсяги експорту, що говорить про повну залежність внутрішнього ринку НВЧ-печей від імпорту. До п'ятірки основних країн-експортерів мікрохвильових печей у 2016 -2020 роках слід віднести Китай (майже 64 % від загального обсягу), Малайзію (біля 30%), Великобританію, Італію та Білорусь. Обсяги експорту НВЧ-печей з України є незначними. Ця продукція в основному експортується в такі країни, як Молдова, Грузія, Азербайджан, Вірменія.

Вимоги до безпеки мікрохвильових печей регламентовані такими нормативними документами, як ДСТУ (зокрема, ДСТУ EN 60335-1:2015 «Прилади побутові та аналогічні електричні. Безпека. Частина 1. Загальні вимоги.»), Технічним регламентом низьковольтного електричного обладнання та Технічним регламентом з електромагнітної сумісності обладнання.

Відрізняються моделі мікрохвильових печей за такими критеріями: спосіб розташування, тип приладу, тип управління, об'єм, потужність, внутрішнє покриття камери, наявність додаткових функцій. За розташуванням розрізняють вбудовані прилади та такі, що стоять окремо. За типом НВЧ-печі бувають звичайні (соло) печі; печі з грилем; печі з конвекцією; печі з грилем та конвекцією разом. Мікрохвильові печі можуть мати різний тип управління: механічний, кнопочний та сенсорний. Об'єм камери печі різноманітний – від 15 до 40 літрів. Потужність НВЧ-випромінювання пристрою коливається в межах 700-1300 Вт. Внутрішня частина камери мікрохвильової печі може бути виготовлена з емалі, нержавіючої сталі та біокераміки. На ринку широко представлені моделі мікрохвильових печей торгових марок Samsung та LG

(Південна Корея), Gorenje (Словенія), Bosch (Німеччина), Candy (Італія), Electrolux (Швеція), Panasonic (Японія), Whirlpool (США) та ін. Лідером продаж є продукція торгової марки Samsung. Асортимент мікрохвильових печей широкий, але з'являються нові моделі і виробники.

Для проведення товарознавчої експертизи мікрохвильових печей було обрано 4 зразки торгових марок: Samsung, Gorenje, Panasonic, Whirlpool (три з яких – це продукція з Китаю, один зразок виробництва Малайзії). Один зразок – це товар, митне оформлення якого здійснювалось Київською митницею Держмитслужби згідно з МД №UA100140/2021/401455. Критеріями ідентифікації НВЧ-печей обрано показники, які розділено на загальні та спеціальні. До загальних віднесено найменування, торгова марка та країна реєстрації, модель, країна походження. До спеціальних критеріїв віднесено технічні параметри та показники, характерні для мікрохвильових печей: матеріал внутрішнього покриття, колір корпусу, тип управління, об'єм робочої камери, загальна потужність, кількість рівнів потужності, діаметр поворотного стола, габаритні розміри, маса, комплектність, наявність додаткових функцій та спеціальних програм. Встановлено, що всі зразки різних торговельних марок мають необхідні дані на маркуванні та в інструкції з використання мікрохвильових печей, За результатами товарознавчої експертизи було підтверджено вартість НВЧ-печей.

В роботі визначено митну вартість мікрохвильових печей (умови поставки CIF UA Одеса, товар ввозиться з Малайзії), яка складає 762860,00 грн, та розраховано митні платежі на підставі наданих товаросупровідних документів, основними з яких є зовнішньоекономічний договір (контракт) № 1-2021 від 01.04.2021; інвойс № 1/2021 від 01.05.2021; автотранспортна накладна № 0025897 від 03.06.2021; коносамент №56438901 від 03.05.2021; пакувальний лист № 1 від 01.05.2021; сертифікат про походження товару загальної форми №1342390 від 01.05.2021. Відповідно до Митного тарифу України повна і пільгова ставка ввізного мита на мікрохвильові печі становить 8%. Сума ввізного мита становить 61028,80 грн, сума ПДВ - 164777,76 грн. Митні

платежі становлять 225806,56 грн.

Було проведено аналіз митного оформлення імпорту мікрохвильових печей та здійснення митних формальностей згідно з наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631.

Результати виконаної роботи дають можливість надати наступні пропозиції:

1. Підтримка і розвиток вітчизняного виробництва високо конкурентних імпортозамінних інноваційних складних виробів побутової техніки тривалого користування, зокрема мікрохвильових печей.

2. Спеціалізованій лабораторії з питань експертизи та досліджень Держмитслужби використовувати запропоновані у роботі критерії, методи та засоби ідентифікації мікрохвильових печей для проведення їх товарознавчої експертизи в митних цілях.

3. Митним органам посилити контроль за достовірністю задекларованих відомостей про ціну та країну походження мікрохвильових печей, оскільки ці відомості є визначальними при нарахуванні митних платежів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бодак Ю.В., Ерфан Є.А. Аналіз сучасного стану світового ринку побутової техніки / Ю.В. Бодак, Є.А. Ерфан // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2019. - Вип. 28(1). - С. 42-46. Режим доступу: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/28_1_2019ua/9.pdf.
2. Мікрохвильова піч – її параметри і характеристики. – Режим доступу: <https://getoptim.com/uk/mikrokhvilovka.html>.
3. Мікрохвильова піч: прогрес науки чи загроза для здоров'я. – Режим доступу: [http://man-junior.org.ua › uploads › 2019/04](http://man-junior.org.ua/uploads/2019/04).
4. Маркетингові можливості розвитку вітчизняних виробників побутової техніки. – Режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/2_2021/74.pdf.
5. Експорт-імпорт окремих видів товарів за країнами. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Купава - KTD group. – Режим доступу: <http://ktd-group.org/ua/kupava/>.
7. GfK: ринок побутової техніки та електроніки виріс на 13% в гривні за п'ять місяців 2020 року. – Режим доступу: <https://retailers.ua/news/management/10560—gfk>.
8. Мікрохвильові печі: за та проти. – Режим доступу: <https://ekspertiza.com.ua/uk/tse-korisno-znati/359-mikrokhvilovi-pechi-za-ta-proti>.
9. Чому мікрохвильові печі безпечні? – Режим доступу: <http://veche.kiev.ua/news/273793/>.
10. Що таке мікрохвильова піч. – Режим доступу: <http://www.technohit.com.ua/article/33/>.
11. ДСТУ ІЕС 60335-1:2004. Безпека побутових і аналогічних електроприладів. Загальні вимоги та методи випробувань. – [Чинний від 2008-07-01]. – К.: Держспоживстандарт, 2008. – 114 с.
12. ДСТУ EN 60335-1:2015. Прилади побутові та аналогічні електричні. Безпека. Частина 1. Загальні вимоги. - [Чинний від 2016-01-01]. - К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 133 с.

13. ДСТУ EN 60335-2-25:2015. Прилади побутові та аналогічні електричні. Безпека. Частина 2-25. Додаткові вимоги до мікрохвильових печей та до комбінованих мікрохвильових печей (EN 60335-2-25:2012, IDT) [Чинний від 01.01.2016]. – К.: ДП «УкрНДНЦ», 2015. – 27 с.

14. ДСТУ EN 60704-2-10:2015. Прилади побутові та аналогічні електричні. Методи визначення розповсюдженого в повітрі шуму. Частина 2-10. Додаткові вимоги до електричних кухонних плит, духовок, грилів, мікрохвильових печей та їх поєднання (EN 60704-2-10:2011, IDT). [Чинний від 2016-01-01]. - К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 12 с.

15. Про затвердження Технічного регламенту низьковольтного електричного обладнання: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1067. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1067-2015-%D0%BF#Text>.

16. Про затвердження Технічного регламенту з електромагнітної сумісності обладнання: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1077. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1077-2015-п#Text>.

17. Мікрохвильова піч SHARP R-360. Інструкція з експлуатації. – Режим доступу: https://i2.rozetka.ua/goods/documents/1079957/sharp_r360bk_documents_1079957983.pdf.

18. Мікрохвильова піч соло Samsung MS23F302ТАК/BW. Інструкція з експлуатації. – Режим доступу: <https://www.mojo.ua/instructions/microvolnovie-pecti/samsung/>.

19. Стандарт EN 55011. – Режим доступу: <https://www.icqc.eu/certifikacija-ce/ehlektromagnitnaya-sovmestimost-sertifikat/en-55011>.

20. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

21. Дорофеева Л.М. Проблемні питання правового забезпечення та організації здійснення експертиз у митній справі. – Режим доступу: http://pap.in.ua/3_2017/38.pdf.

22. Мазаракі А.А. Експертиза та митне оформлення товарів / Мазаракі А.А., Мережко Н.В., Калуга Н.В., Коломієць, Т.М., Караваєв Т.А., Осієвська В.В., Галько С.В. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – 366 с.

23. Волошина, С.В., Іоненко, Г.В. Товарознавство (Непродовольчі товари). Частина 4. Товарознавство побутових електротоварів [Текст] : курс лекцій / С.В. Волошина, Г.В. Іоненко. М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Кривий Ріг, 2018. – 80 с. – Режим доступу: http://elibrary.donnuet.edu.ua/1173/1/2018_KL_Voloshyna_TNT4_bac.pdf.

24. Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку : Наказ Міністерства фінансів України від 02.12.2016 № 1058. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1693-16>.

25. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua/laws/show/z1372-12>.

26. Про затвердження відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи, які використовуються у процесі оформлення митних декларацій: Наказ Міністерства фінансів України від 20.09.2012 № 1011. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitnezakonodavstvo/nakazi/62422.html>.

27. Про затвердження Порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 631. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1360-12>.

28. Про Митний тариф України: Закон України від 04.06.2020 № 674-IX. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text>.

29. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.

30. Про державний ринковий нагляд та контроль нехарчової продукції: Закон України від 02.12.2010 № 2735-VI. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2735-17#Text>.

31. Про затвердження Порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізації заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю : Наказ Міністерства фінансів України від 31.07.2015 № 684. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/go/z1021-15>.

32. Коломієць Т. Методологічні засади визначення ринкової вартості товарів при товарознавчій експертизі / Т. Коломієць, Л. Черняк // Товари і ринки. - 2016. - № 1. - С. 86–96. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tovary_2016_1_11.

33. ДСТУ 4179-2003. Рулетки вимірювальні металеві. Технічні умови. - [Чинний від 13-05-2003]. - К.: Держспоживстандарт України , 2003. – 18 с

34. ДСТУ EN 45501:2017 (EN 45501:2015, IDT). Метрологічні аспекти неавтоматичних зважувальних приладів. - [Чинний від 2019-01-01]. - К.: ДП «УкрНДНЦ», 2018. – 133 с.

35. Товарознавство. Т. 1. Непродовольчі товари : підруч. / Н. В. Мережко, О. Р. Мокроусова, Л. А. Коптюх та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 760 с.

36. Як обрати мікрохвильову піч: поради експерта. – Режим доступу: <https://v10.com.ua/statti/rekomendatsiji/jak-obrati-mikrohvilovu-pich-poradi-ksperta.html>.

37. Як правильно вибрати мікрохвильову піч для дому — на що звернути увагу: характеристики, критерії. – Режим доступу: <http://goodhouse.com.ua/poradi/18958-yak-pravilno-vibrati-mikroxvilovu-pich-dlya-domu-osoblivosti-viboru-xarakteristiki.html>.

38. Як вибрати мікрохвильову піч: рейтинг мікрохвильових печей. – Режим доступу: <https://blox.com.ua/iak-vybraty-mikrokhvylovu-pich-rejtynh-mikrokhvylovykh-pechej.html>.
39. Інтернет-магазин Rozetka. – Режим доступу: <https://rozetka.com.ua/ua/>.
40. Інтернет магазин Hotline. – Режим доступу : <https://hotline.ua/>.
41. Інтернет магазин Епіцентр. – Режим доступу: <https://epicentrk.ua/>.
42. ТОП-10 виробників мікрохвильових печей. – Режим доступу: https://www.moyo.ua/ua/news/top-10_proizvoditeleyi_mikrovolnovykh_pecheyi.html.
43. Яка мікрохвильовка краще - розбираємося в брендах мікрохвильових печей. – Режим доступу: <https://blog.comfy.ua/razbiraemsiya-v-brendakh-mikrovolnovuye-pechi/>.
44. Рожелюк В. Ідентифікація країни походження товарів: українські реалії та зарубіжні перспективи / В. Рожелюк, В. Туркевич //Економіка та митно-правові відносини. – 2019. - Вип. 9-10. – С.49-56. – Режим доступу: <http://sciencehub.org.ua/wp-content/uploads/2020/02/8.-випуск-9-10-емпв-рожелюк-туркевич-49-56.pdf>.
45. Прагматизм здійснення митного контролю визначення країни походження товарів. – Режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/7_2020/59.pdf.
46. Рішення про Правила визначення країни походження товарів: Міжнародний документ від 24.09.1993. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/card/997_055.
47. Митна справа: підручник / П.В. Пашко, Н.В. Мережко, О.В. Рождественський ; за заг. ред. П.В. Пашка. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 548 с.
48. Правила Incoterms 2020.- Режим доступу: <https://www.dhl.com/ua-ru/home/our-divisions/freight/customer-service/incoterms-2020.html>.
49. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств [Електронний ресурс] : навч. посіб. до проведення практичних занять / А. Р. Дунська , Г. П. Жалдак. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 95 с.

50. Електронна митниця. – Режим доступу: https://www.mdoffice.com.ua/pdf/elektronna_mitnicja_d5_1512250923.pdf.

51. Юридичне значення картки відмови в прийнятті митної декларації. – Режим доступу: <http://parusconsultant.com/?doc=04DWHF4A11>.

52. Офіційний курс гривні щодо іноземних валют. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerates?date=15.08.2021&period=daily>.

53. Митний огляд товарів, транспортних засобів комерційного призначення. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/9497>.